



Beslut om rättelse

Under domslutet för Mitra Ghanbari Förverkande och beslag ska rätt beslagsnummer vara följande: 2022-5000-BG68032-2-8, 2022-5000-BG68032-13-24, 2022-5000-BG68032-39 och 2022-5000-BG68032-44.

Under domslutet för Carin Granath Förverkande och beslag ska rätt beslagsnummer vara: 2022-5000-BG64775-1-4, 6-11.

Ansvarig för beslutet

F.d. lagmannen Anna-Karin Lundberg

Digitalt signerad av

f.d. lagmannen Anna-Karin Lundberg

Detta är en avskrift av en elektronisk originalhandling.

Postadress
Box 174
541 24 Skövde

Besöksadress
Eric Ugglas plats 2
Skövde

Expeditionstid
måndag–fredag
08:30–16:00

Telefon
0500-49 92 00

E-post
skaraborgs.tingsratt@dom.se

Webb
<https://www.domstol.se/skaraborgs-tingsratt/>



Innehåll

1 Parter och domslut	3
1.1 Ara Bagi	3
1.2 Hans Blomqvist	5
1.3 Mitra Ghanbari	7
1.4 Carin Granath	9
1.5 Fredrik Granath	11
1.6 Vida Mahmoudpour Tehrani	13
1.7 Maxia Care AB i konkurs	15
2 Yrkanden	16
2.1 Åtalspunkt 1	16
2.2 Åtalspunkt 3	22
2.3 Åtalspunkt 4	25
2.4 Åtalspunkt 5	26
2.5 Utvisning	26
2.6 Häktning m.m.	27
2.7 Näringsförbud	27
2.8 Företagsbot	27
2.9 Skadestånd	27
2.10 Kvarstad	28
2.11 Förverkande och beslag	29
SAMMANFATTNING	31
BAKGRUND	32
TVÅNGSMEDEL	35
TILLTALADES INSTÄLLNINGAR	36
ÅBEROPAD BEVISNING	40

Detta är en avskrift av en elektronisk originalhandling.

Postadress
Box 174
541 24 Skövde

Besöksadress
Eric Ugglas plats 2
Skövde

Expeditionstid
måndag–fredag
08:30–16:00

Telefon
0500-49 92 00

E-post
skaraborgs.tingsratt@dom.se
Webb
<https://www.domstol.se/skaraborgs-tingsratt/>

RÄTTSLIG REGLERING	43
FÖRUTSÄTTNINGAR FÖR BEDÖMNINGEN AV OM DE TILLTALADE HAR GJORT SIG SKYLDIGA TILL BROTT.	45
UTGÅNGSPUNKTER FÖR TINGSRÄTTENS PRÖVNING M.M.	46
HAR CARIN GRANATH HAFT BEHOV AV ASSISTANS VID ANSÖKNINGSTILLFÄLLET 2016?	48
HAR CARIN GRANATH HAFT BEHOV AV ASSISTANS FRÅN NOVEMBER 2016 TILL ÅRSSKIFTET 2021/2022?	53
UNDERLÅTELSE ATT ANMÄLA ÄNDRADE FÖRHÅLLANDEN	70
MUNTliga UPPGIFTER SOM LÄMNATS I ANNAN KONTAKT MED PERSONER SOM ARBETAR FÖR FÖRSÄKRINGSKASSAN	70
FELAKTIGA RÄKNINGAR ELLER TIDSREDOVISNINGAR UNDER ÅTALSPUNKTEN 1	72
SLUTLIG BEDÖMNING AV ÅTALSPUNKTEN 1	74
ÅTALSPUNKTEN 3 (Mitra Ghanbari)	75
RUBRICERING	78
SKA BROTTEN BEDÖMAS SOM GROVA?	80
ÅTALSPUNKTEN 4 (Ara Bagi)	80
ÅTALSPUNKTEN 5 (Vida Mahmoudpour Tehrani)	82
FRÅGAN OM SKADESTÅND	84
FRÅGAN OM PÅFÖLJD	85
FRÅGAN OM FÖRETAGSBOT	85
FRÅGAN OM KVARSTAD	86
FRÅGAN OM NÄRINGSFÖRBUD	86
FRÅGAN OM RESEFÖRBUD	87
FRÅGAN OM BESLAG	87
FÖRSVARARKOSTNADER	87
30 Rätten	89
31 Överklagandeinformation	90

1 PARTER OCH DOMSLUT

1.1 Ara Bagi

Parter

Tilltalad

Ara Bagi, 19800829-2347
Lillekärr Södra 206 Lgh 1207, 425 31 Hisings Kärra
Medborgarskap: Iran

Offentlig försvarare
Advokat Rickard Fagerberg
Advokatbyrån Semper Fidelis AB
Box 206, 501 13 Borås

Offentlig försvarare genom substitution
Advokat Michael Melin
Advokaterna Melin & Fagerberg i Göteborg AB
Lilla Brogatan 31, 503 35 Borås

Åklagare

Senior åklagare Jakob Holmberg
Åklagarmyndigheten
Åklagarkammaren i Skövde
Box 1058, 405 22 Göteborg

Målsägande

Försäkringskassan, 202100-5521
Lm Ericssons väg, 103 51 Stockholm

Domslut

Åtal som Ara Bagi frikänns från

Grovt penningtvättsbrott, 2018-08-24 – 2019-06-27, Göteborgs stad, 3 § 1 st 1 p och 5 § 1 st lagen (2014:307) om straff för penningtvättsbrott

Utvisning

Begäran om utvisning avslås.

Skadestånd

Försäkringskassans begäran om skadestånd avslås.

Förverkande och beslag

Begäran om värdeförverkande avseende utbyte av brott avslås.

Ersättning och återbetalning

Rickard Fagerberg ska få ersättning av staten med 732 273 kr. Beloppet fördelas enligt följande:

- 535 850 kr arbete
- 27 300 kr tidsspillan
- 22 668 kr utlägg
- 146 455 kr mervärdesskatt

Staten ska stå för kostnaderna.

1.2 Hans Blomqvist

Parter

Tilltalad

HANS Gösta Allan Blomqvist, 19441008-6112
Skolgatan 3 A Lgh 1103, 544 34 Hjo

Offentlig försvarare
Advokat Lars Ljungberg
Lars Ljungbergs Advokatbyrå AB
Petter Heléns gata 2, 541 30 Skövde

Åklagare

Senior åklagare Jakob Holmberg
Åklagarmyndigheten
Åklagarkammaren i Skövde
Box 1058, 405 22 Göteborg

Målsägande

Försäkringskassan, 202100-5521
Lm Ericssons väg, 103 51 Stockholm

Domslut

Brott som Hans Blomqvist döms för

Grovt bidragsbrott (antal brott: 21), 2016-12-01 – 2018-08-24, Hjo kommun, 2 § och 3 § bidragsbrottslagen (2007:612) i sin lydelse före 1 januari 2020

Åtal som Hans Blomqvist frikänns från

Grovt bidragsbrott (antal brott: 87), 2016-08-23 – 2019-12-09, Hjo kommun, 2 § och 3 § bidragsbrottslagen (2007:612) i sin lydelse före 1 januari 2020

Grovt bidragsbrott (antal brott: 72), 2020-01-03 – 2022-06-08, Hjo kommun, 2 § och 3 § bidragsbrottslagen (2007:612)

Påföljd

Villkorlig dom

Häktning m.m.

Hans Blomqvist ska inte längre vara underkastad reseförbud. Tidigare beslut om reseförbud hävs.

Skadestånd

Hans Blomqvist ska betala skadestånd till Försäkringskassan med 486 638 kr. Beloppet avser felaktigt utbetald assistansersättning. Hans Blomqvist ska

också betala ränta på beloppet enligt 6 § räntelagen (1975:635) från den 8 juni 2022.

Betalningsansvaret är solidariskt med Carin Granath.

Förverkande och beslag

Begäran om värdeförverkande avseende utbyte av brott avslås.

I beslag taget pass ska återlämnas till Hans Blomqvist, beslaget hävs (Polismyndigheten, 2022-5000-BG65830-8).

Följande i beslag tagna föremål ska kvarbli i beslag till dess att domen vinner laga kraft i ansvarsdelen och de ska därefter hävas till Hans Blomqvist. (Polismyndigheten, 2022-5000-BG65830-1, 2022-5000-BG65830-4 - 7).

Brottsofferfond

Hans Blomqvist ska betala en avgift till brottsofferfonden på 800 kr.

Ersättning och återbetalning

Lars Ljungberg ska få ersättning av staten med 730 864 kr. Beloppet fördelas enligt följande:

- 568 307 kr arbete
- 14 700 kr tidsspillan
- 1 684 kr utlägg
- 146 173 kr mervärdesskatt

Staten ska stå för kostnaderna.

1.3 Mitra Ghanbari

Parter

Tilltalad

Mitra Ghanbari, 19730317-0729
Åketorpsgatan 60, 422 56 Hisings Backa

Offentlig försvarare
Advokat Melissa Roos
Advokaterna Hurtig & Partners AB
Lilla Brogatan 7, 503 30 Borås

Offentlig försvarare
Advokat Abraham Zeito
Advokaterna Hurtig & Partners AB
Stampgatan 20 B, 411 01 Göteborg

Åklagare

Senior åklagare Jakob Holmberg
Åklagarmyndigheten
Åklagarkammaren i Skövde
Box 1058, 405 22 Göteborg

Målsägande

Försäkringskassan, 202100-5521
Lm Ericssons väg, 103 51 Stockholm

Domslut

Brott som Mitra Ghanbari döms för

Grovt bidragsbrott (antal brott: 11), 2018-08-01 – 2019-07-01, Hjo kommun, 2 § och 3 § bidragsbrottslagen (2007:612) i sin lydelse före 1 januari 2020

Åtal som Mitra Ghanbari frikänns från

Grovt bidragsbrott (antal brott: 5), 2019-08-01 – 2019-12-03, Hjo kommun, 2 § och 3 § bidragsbrottslagen (2007:612) i sin lydelse före 1 januari 2020

Grovt bidragsbrott (antal brott: 24), 2020-01-03 – 2022-06-08, Hjo kommun, 2 § och 3 § bidragsbrottslagen (2007:612)

Påföljd

Villkorlig dom

Näringsförbud

Mitra Ghanbari meddelas näringsförbud i 3 år. Förbudet gäller omedelbart,

från och med den 12 mars 2024, även om det fortfarande kan överklagas.

Skadestånd

Mitra Ghanbari ska betala skadestånd till Försäkringskassan med 654 676 kr. Beloppet avser felaktigt utbetald assistansersättning. Mitra Ghanbari ska också betala ränta på beloppet enligt 6 § räntelagen (1975:635) från den 8 juni 2022. Betalningsansvaret är solidariskt med Carin Granath.

Kvarstad

Med ändring av tidigare beslut om kvarstad förordnar tingsrätten om kvarstad på så mycket av Mitra Ghanbaris egendom att 654 676 kr kan antas bli täckt vid utmätning. Kvarstaden ska bestå till dess verkställighet kan ske, dock längst en månad efter att domen vunnit laga kraft mot Mitra Ghanbari. Tingsrätten erinrar om att rättens beslut innebär att egendom överstigande i målet utdömt skadestånd ska lämnas ut.

Förverkande och beslag

Begäran om värdeförverkande avseende utbyte av brott avslås.

Följande i beslag tagna föremål ska kvarbli i beslag till dess att domen vinner laga kraft i ansvarsdelen och de ska därefter hävas till Mitra Ghanbari.

(Polismyndigheten, 2023-5000-BG68032-2 - 8, 2023-5000-BG68032-13 - 24, 2023-5000-BG68032-39, 2023-5000-BG68032-44).

Brottsofferfond

Mitra Ghanbari ska betala en avgift till brottsofferfonden på 800 kr.

Ersättning och återbetalning

Abraham Zeito ska få ersättning av staten med 681 968 kr. Beloppet fördelas enligt följande:

- 485 244 kr arbete
- 51 450 kr tidsspillan
- 8 880 kr utlägg
- 136 394 kr mervärdesskatt

Staten ska stå för kostnaderna.

1.4 Carin Granath

Parter

Tilltalad

CARIN Gunhild Granath, 19770321-6007
Fiskaregränd 6, 544 34 Hjo

Offentlig försvarare
Advokat Inger Rönnbäck
Advokatbyrån Inger Rönnbäck
Box 31, 541 21 Skövde

Åklagare

Senior åklagare Jakob Holmberg
Åklagarmyndigheten
Åklagarkammaren i Skövde
Box 1058, 405 22 Göteborg

Målsägande

Försäkringskassan, 202100-5521
Lm Ericssons väg, 103 51 Stockholm

Domslut

Brott som Carin Granath döms för

Grovt bidragsbrott (antal brott: 32), 2016-08-23 – 2019-07-01, Hjo kommun, 2 § och 3 § bidragsbrottslagen (2007:612) i sin lydelse före 1 januari 2020

Åtal som Carin Granath frikänns från

Grovt bidragsbrott (antal brott: 76), 2016-08-23 – 2019-12-09, Hjo kommun, 2 § och 3 § bidragsbrottslagen (2007:612) i sin lydelse före 1 januari 2020

Grovt bidragsbrott (antal brott: 72), 2020-01-03 – 2022-06-08, Hjo kommun, 2 § och 3 § bidragsbrottslagen (2007:612)

Påföljd

Villkorlig dom

Skadestånd

Carin Granath ska betala skadestånd till Försäkringskassan med 1 141 314 kr. Beloppet avser felaktigt utbetald assistansersättning. Carin Granath ska också betala ränta på beloppet enligt 6 § räntelagen (1975:635) från den 8 juni 2022. Av beloppet ska 486 638 kr betalas solidariskt med Hans Blomqvist samt 654 676 kr betalas solidariskt med Mitra Ghanbari.

Kvarstad

Med ändring av tidigare beslut om kvarstad förordnar tingsrätten om kvarstad på så mycket av Carin Granaths egendom att 1 141 314 kr kan antas bli täckt vid utmätning. Kvarstaden ska bestå till dess verkställighet kan ske, dock längst en månad efter att domen vunnit laga kraft mot Carin Granath. Tingsrätten erinrar om att rättens beslut innebär att egendom överstigande i målet utdömt skadestånd ska lämnas ut.

Förverkande och beslag

Begäran om värdeförverkande avseende utbyte av brott avslås.

Följande i beslag tagna föremål ska kvarbli i beslag till dess att domen vinner laga kraft i ansvarsdelen och de ska därefter hävas till Carin Granath.
(Polismyndigheten, 2022-5000-BG4775-1 - 4, 6-11).

Sekretess

Sekretessbestämmelsen i 21 kap 1 § offentlighets- och sekretesslagen (2009:400) ska fortsätta att vara tillämplig på aktbil. 440 s. 1 - 328 samt 370 - 386.

Brottsofferfond

Carin Granath ska betala en avgift till brottsofferfonden på 800 kr.

Ersättning och återbetalning

Inger Rönnbäck ska få ersättning av staten med 725 373 kr. Beloppet fördelas enligt följande:

- 550 777 kr arbete
- 25 200 kr tidspillan
- 4 321 kr utlägg
- 145 075 kr mervärdesskatt

Staten ska stå för kostnaderna.

1.5 Fredrik Granath

Parter

Tilltalad

Nils FREDRIK Granath, 19790604-5955
Fiskaregränd 6, 544 34 Hjo

Offentlig försvarare genom substitution
Advokat Marcus Carlsson Rydbacken
Advokaterna A4 KB
Box 284, 541 26 Skövde

Offentlig försvarare
Advokat Christin Skantze Hofbauer
Advokatbyrån Christin Hofbauer
Lindärva, Hålltorps Säteri, 531 91 Vinninga

Åklagare

Senior åklagare Jakob Holmberg
Åklagarmyndigheten
Åklagarkammaren i Skövde
Box 1058, 405 22 Göteborg

Målsägande

Försäkringskassan, 202100-5521
Lm Ericssons väg, 103 51 Stockholm

Domslut

Åtal som Fredrik Granath frikänns från

Grovt bidragsbrott (antal brott: 108), 2016-08-23 – 2019-12-09, Hjo kommun, 2 § och 3 § bidragsbrottslagen (2007:612) i sin lydelse före 1 januari 2020

Grovt bidragsbrott (antal brott: 72), 2020-01-03 – 2022-06-08, Hjo kommun, 2 § och 3 § bidragsbrottslagen (2007:612)

Skadestånd

Försäkringskassans begäran om skadestånd avslås.

Kvarstad

Försäkringskassans begäran om kvarstad avslås.

Förverkande och beslag

Begäran om värdeförverkande avseende utbyte av brott avslås.

Ersättning och återbetalning

Christin Skantze Hofbauer ska få ersättning av staten med 320 005 kr.

Beloppet fördelas enligt följande:

- 188 087 kr arbete
- 33 300 kr tidspillan
- 34 617 kr utlägg
- 64 001 kr mervärdesskatt

Staten ska stå för kostnaderna.

1.6 Vida Mahmoudpour Tehrani

Parter

Tilltalad

Vida Mahmoudpour Tehrani, 19750831-0807
Långströmsgatan 4 B Lgh 1102, 418 70 Göteborg
Medborgarskap: Iran

Offentlig försvarare
Advokat Oskar Friling
Advokatbyrå Oskar Friling AB
Box 92, 541 22 Skövde

Åklagare

Senior åklagare Jakob Holmberg
Åklagarmyndigheten
Åklagarkammaren i Skövde
Box 1058, 405 22 Göteborg

Målsägande

Försäkringskassan, 202100-5521
Lm Ericssons väg, 103 51 Stockholm

Domslut

Åtal som Vida Mahmoudpour Tehrani frikänns från

Grovt penningtvättsbrott, 2018-08-27 – 2018-12-20, Göteborgs stad, 3 § 1 st 1 p och 5 § 1 st lagen (2014:307) om straff för penningtvättsbrott

Utvisning

Begäran om utvisning avslås.

Skadestånd

Försäkringskassans begäran om skadestånd avslås.

Förverkande och beslag

Begäran om värdeförverkande avseende utbyte av brott avslås.

Ersättning och återbetalning

Oskar Friling ska få ersättning av staten med 399 520 kr. Beloppet fördelas enligt följande:

- 306 200 kr arbete
- 8 400 kr tidsspillan
- 5 016 kr utlägg
- 79 904 kr mervärdesskatt

Staten ska stå för kostnaderna.

1.7 Maxia Care AB i konkurs

Parter

Motpart

Maxia Care AB i konkurs, 556959-0184
Azat Zhanyshbekov, 165 70 Hässelby

Offentlig försvarare genom substitution
Advokat Magnus Hedenberg
Advokatfirman Hedenberg & Partner KB
Södra vägen 12, 412 54 Göteborg

Offentlig försvarare
Advokat Allan Stutzinsky
Advokatfirman SJS KB
Kristinelundsgatan 16, 411 37 Göteborg

Åklagare

Senior åklagare Jakob Holmberg
Åklagarmyndigheten
Åklagarkammaren i Skövde
Box 1058, 405 22 Göteborg

Domslut

Företagsbot

Maxia Care AB i konkurs ska betala företagsbot med 250 000 kr.

Förverkande och beslag

Med ändring av tidigare beslut om kvarstad förordnar tingsrätten om kvarstad på så mycket av Maxia Care AB i konkurs egendom att 250 000 kr kan antas bli täckt vid utmätning. Kvarstaden ska bestå till dess verkställighet kan ske, dock längst en månad efter att domen vunnit laga kraft mot bolaget.

Tingsrätten erinrar om att rättens beslut innebär att egendom överstigande i målet utdömd företagsbot ska lämnas ut.

Ersättning och återbetalning

Allan Stutzinsky ska få ersättning av staten med 572 545 kr. Beloppet fördelas enligt följande:

- 391 936 kr arbete
- 22 400 kr tidsspillan
- 43 700 kr utlägg
- 114 509 kr mervärdesskatt

Staten ska stå för kostnaderna.

2 YRKANDEN

2.1 Åtalspunkt 1

Åklagaren har begärt att Carin Granath, Fredrik Granath och Hans Blomqvist ska dömas för grovt bidragsbrott enligt 2 § och 3 § bidragsbrottslagen (2007:612).

Åklagaren har begärt att Carin Granath ska dömas för grovt bidragsbrott enligt 2 § och 3 § bidragsbrottslagen (2007:612) och 2 § och 3 § bidragsbrottslagen (2007:612) i sin lydelse före 1 januari 2020.

Åklagaren har begärt att Hans Blomqvist, Fredrik Granath och Carin Granath ska dömas för grovt bidragsbrott enligt 2 § och 3 § bidragsbrottslagen (2007:612) i sin lydelse före 1 januari 2020.

Åklagaren har angett följande gärningsbeskrivning.

Carin Granath, Fredrik Granath och Hans Blomqvist har tillsammans och i samförstånd med varandra lämnat oriktiga uppgifter till Försäkringskassan i eller vid:

- (a) Ansökningar om personlig assistans;
- (b) Omprövningar av beslut om personlig assistans;
- (c) Räkningar eller tidsredovisningar om utförd assistans;
- (d) Omprövningar av räkningar eller tidsredovisningar om personlig assistans;
- (e) Kontrollbesök eller i annan kontakt med företrädare för Försäkringskassan eller personer som arbetar för Försäkringskassan.

Carin Granath, Fredrik Granath och Hans Blomqvist har således tillsammans med andra gärningsmän vilselett de olika företrädarna eller personerna som arbetat för Försäkringskassan, vilket lett till fara för felaktiga utbetalningar av ekonomiskt stöd eller ekonomisk förmån i form av assistansersättning.

De oriktiga uppgifterna har bestått i:

- (I) Överdrivna eller falska uppgifter om Carin Granaths hälsotillstånd genom att uppge att hon behöver omvårdnad och tillsyn med allt dygnets alla timmar alla dagar om året, trots att de verkliga förhållandena har varit sådana att Carin Granath haft ett behov av omvårdnad och tillsyn som har varit av mindre omfattning än de således har angett och vidhållit.

(II) Överdrivna eller falska uppgifter i tidsredovisningar eller räkningar om omfattningen av och förläggningen i tid för påstått utförd assistans åt Carin Granath.

(III) Underlåtelse att anmäla ändrade förhållanden eller rätta tidigare felaktiga insända tidsredovisningar eller räkningar.

Det hände under en period från den 23 augusti 2016 till den 8 juni 2022 i Hjo, Hjo kommun, eller annan plats i riket, huvudsakligen enligt den sammanställning som följer nedan.

Ankomstdag till FK för räkning eller tidsredovisning	Period	Utbetalt belopp (SEK)	Utbetalningsdag
2016-12-07 CG	November 2016	61 056	2017-01-20
2016-12-22 FG	November 2016		
2016-12-22 HB	November 2016		
2017-01-03 FG	December 2016		
2017-01-03 HB	December 2016		
2017-01-05 CG	December 2016	126 144	2017-01-20
2017-02-02 FG	Januari 2017		
2017-02-03 HB	Januari 2017		
2017-02-06 CG	Januari 2017	98 649	2017-02-20
2017-03-03 FG	Februari 2017		
2017-03-03 HB	Februari 2017		
2017-03-13 CG	Februari 2017	113 490	2017-04-05
2017-04-04 FG	Mars 2017		
2017-04-04 HB	Mars 2017		
2017-04-10 CG	Mars 2017	127 458	2017-05-05
2017-05-03 FG	April 2017		
2017-05-03 HB	April 2017		
2017-05-09 CG	April 2017	123 384	2017-06-05
2017-06-01 FG	Maj 2017		
2017-06-01 HB	Maj 2017		
2017-10-12 CG	Maj 2017	117 273	2017-10-20
2017-07-03 FG	Juni 2017		
2017-07-03 HB	Juni 2017		
2017-07-07 CG	Juni 2017	123 384	2017-08-04
2017-08-02 FG	Juli 2017		
2017-08-02 HB	Juli 2017		
2017-10-27 CG	Juli 2017	127 458	2017-11-03
2017-09-01 FG	Augusti 2017		

Ankomstdag till FK för räkning eller tidsredovisning	Period	Utbetalt belopp (SEK)	Utbetalningsdag
2017-10-12 CG	Augusti 2017	126 294	2017-11-03
2017-10-04 FG	September 2017		
2017-10-12 CG	September 2017	118 728	2017-11-03
2017-11-06 FG	Oktober 2017		
2017-11-14 CG	Oktober 2017	121 347	2017-12-05
2017-12-12 CG	November 2017	123 675	2018-01-19
2018-01-02 FG	November 2017		
2018-01-02 HB	November 2017		
2018-01-02 FG	December 2017		
2018-01-02 HB	December 2017		
2018-01-05 CG	December 2017	124 548	2018-01-19
2018-02-05 FG	Januari 2018		
2018-02-05 HB	Januari 2018		
2018-02-08 CG	Januari 2018	129 976	2018-02-20
2018-03-01 FG	Februari 2018		
2018-03-01 HB	Februari 2018		
2018-03-07 CG	Februari 2018	125 250	2018-03-20
2018-04-03 FG	Mars 2018		
2018-04-03 HB	Mars 2018		
2018-04-09 CG	Mars 2018	130 862	2018-04-20
2018-05-02 FG	April 2018		
2018-05-02 HB	April 2018		
2018-05-11 CG	April 2018	120 523	2018-06-05
2018-06-04 FG	Maj 2018		
2018-06-04 HB	Maj 2018		
2018-06-11 CG	Maj 2018	127 908	2018-07-05
2018-07-03 FG	Juni 2018		
2018-07-03 HB	Juni 2018		
2018-07-11 CG	Juni 2018	126 727	2018-07-20
2018-08-02 FG	Juli 2018		
2018-08-02 HB	Juli 2018		
2018-08-09 CG	Juli 2018	129 090	2018-09-05
2018-09-04 FG	Augusti 2018		
2018-09-04 HB	Augusti 2018		
2018-09-04 CG	Augusti 2018	129 976	2018-10-05
2018-10-05 CG	September 2018	140 020	2018-10-22

Ankomstdag till FK för räkning eller tidsredovisning	Period	Utbetalt belopp (SEK)	Utbetalningsdag
2018-10-18 FG	September 2018		
2018-10-18 HB	September 2018		
2018-10-31 CG	Oktober 2018	117 569	2018-11-28
2018-11-01 FG	Oktober 2018		
2018-11-01 HB	Oktober 2018		
2018-12-04 FG	November 2018		
2018-12-04 HB	November 2018		
2018-12-07 CG	November 2018	129 385	2018-12-20
2019-01-02 FG	December 2018		
2019-01-02 HB	December 2018		
2019-01-02 CG	December 2018	141 792	2019-01-18
2019-02-04 FG	Januari 2019		
2019-02-04 HB	Januari 2019		
2019-02-04 CG	Januari 2019	132 212	2019-02-20
2019-03-04 FG	Februari 2019		
2019-03-04 HB	Februari 2019		
2019-03-04 CG	Februari 2019	129 214	2019-03-20
2019-04-01 FG	Mars 2019		
2019-04-01 HB	Mars 2019		
2019-04-04 CG	Mars 2019	131 312	2019-04-18
2019-05-02 FG	April 2019		
2019-05-02 HB	April 2019		
2019-05-04 CG	April 2019	101 932	2019-05-20
2019-06-02 FG	Maj 2019		
2019-06-02 HB	Maj 2019		
2019-06-03 CG	Maj 2019	127 519	2019-06-20
2019-07-01 FG	Juni 2019		
2019-07-10 HB	Juni 2019		
2019-07-02 CG	Juni 2019	129 514	2019-07-19
2019-08-01 FG	Juli 2019		
2019-08-01 HB	Juli 2019		
2019-08-04 CG	Juli 2019	124 117	2019-07-19
2019-09-01 FG	Augusti 2019		
2019-09-01 HB	Augusti 2019		
2019-09-10 CG	Augusti 2019	122 918	2019-09-20
2019-10-01 CG	September 2019	117 222	2019-12-05

Ankomstdag till FK för räkning eller tidsredovisning	Period	Utbetalt belopp (SEK)	Utbetalningsdag
2019-11-04 FG	Oktober 2019		
2019-11-04 HB	Oktober 2019		
2019-11-19 CG	Oktober 2019	116 622	2019-12-05
2019-11-27 FG	September 2019		
2019-11-27 HB	September 2019		
2019-12-03 FG	November 2019		
2019-12-03 HB	November 2019		
2019-12-09 CG	November 2019	92 039	2019-12-20
2020-01-03 FG	December 2019		
2020-01-03 HB	December 2019		
2020-01-04 CG	December 2019	123 218	2020-01-20
2020-02-03 FG	Januari 2020		
2020-02-03 HB	Januari 2020		
2020-02-04 CG	Januari 2020	126 067	2020-02-20
2020-03-02 FG	Februari 2020		
2020-03-02 HB	Februari 2020		
2020-03-04 CG	Februari 2020	117 460	2020-03-20
2020-04-05 FG	Mars 2020		
2020-04-05 HB	Mars 2020		
2020-04-05 CG	Mars 2020	123 242	2020-04-20
2020-05-01 FG	April 2020		
2020-05-01 HB	April 2020		
2020-05-04 CG	April 2020	119 894	2020-05-20
2020-06-01 FG	Maj 2020		
2020-06-01 HB	Maj 2020		
2020-06-24 CG	Maj 2020	123 850	2020-07-06
2020-07-01 FG	Juni 2020		
2020-07-01 HB	Juni 2020		
2020-07-09 CG	Juni 2020	119 286	2020-07-20
2020-08-02 FG	Juli 2020		
2020-08-02 HB	Juli 2020		
2020-08-04 CG	Juli 2020	123 850	2020-08-20
2020-09-01 FG	Augusti 2020		
2020-09-01 HB	Augusti 2020		
2020-09-07 CG	Augusti 2020	124 459	2020-09-18
2020-10-02 FG	September 2020		

Ankomstdag till FK för räkning eller tidsredovisning	Period	Utbetalt belopp (SEK)	Utbetalningsdag
2020-10-02 HB	September 2020		
2020-10-06 CG	September 2020	116 243	2020-10-20
2020-11-04 FG	Oktober 2020		
2020-11-04 HB	Oktober 2020		
2020-11-04 CG	Oktober 2020	119 894	2020-11-20
2020-12-02 FG	November 2020		
2020-12-02 HB	November 2020		
2020-12-06 CG	November 2020	112 591	2020-12-18
2021-01-02 FG	December 2020		
2021-01-02 HB	December 2020		
2021-01-04 CG	December 2020	117 754	2021-01-20
2021-02-02 FG	Januari 2021		
2021-02-02 HB	Januari 2021		
2021-02-10 CG	Januari 2021	125 685	2021-02-20
2021-03-01 FG	Februari 2021		
2021-03-01 HB	Februari 2021		
2021-03-06 CG	Februari 2021	109 935	2021-03-22
2021-04-04 FG	Mars 2021		
2021-04-04 HB	Mars 2021		
2021-04-04 CG	Mars 2021	123 165	2021-04-20
2021-05-03 FG	April 2021		
2021-05-03 HB	April 2021		
2021-05-12 CG	April 2021	119 700	2021-05-25
2021-06-01 FG	Maj 2021		
2021-06-01 HB	Maj 2021		
2021-06-07 CG	Maj 2021	121 905	2021-06-18
2021-07-04 FG	Juni 2021		
2021-07-04 HB	Juni 2021		
2021-07-04 CG	Juni 2021	118 755	2021-07-20
2021-08-01 FG	Juli 2021		
2021-08-01 HB	Juli 2021		
2021-08-05 CG	Juli 2021	122 535	2021-08-20
2021-09-02 FG	Augusti 2021		
2021-09-02 HB	Augusti 2021		
2021-09-08 CG	Augusti 2021	123 480	2021-08-20
2021-10-04 FG	September 2021		

Ankomstdag till FK för räkning eller tidsredovisning	Period	Utbetalt belopp (SEK)	Utbetalningsdag
2021-10-04 HB	September 2021		
2021-10-08 CG	September 2021	118 125	2021-10-27
2021-11-04 FG	Oktober 2021		
2021-11-04 HB	Oktober 2021		
2021-11-09 CG	Oktober 2021	119 385	2021-11-29
2021-12-03 FG	November 2021		
2021-12-03 HB	November 2021		
2021-12-08 CG	November 2021	91 665	2021-12-20
182 tillfällen		Sammanlagt: 7 364 740	
		Assistansbola get Sverige AB: 2 523 224	
		Maxia Care AB: 4 844 516	

De utbetalda beloppen för räkningarna omfattar även felaktiga tidsredovisningar avseende påstådd utförd assistans såvitt avser assistenterna Patcharin Blomqvist, Ara Bagi och Vida Mahmoudpour Tehrani.

Till följd av detta betalade Försäkringskassan ut sammanlagt 7 367 740 kr till gärningsmännen eller Assistansbolaget i Sverige AB / Kura Omsorg i Sverige AB eller Maxia Care AB, som av gärningsmännen anvisats som betalningsmottagare, vilket inneburit skada för Försäkringskassan med detta belopp och motsvarande vinning för gärningsmännen.

Carin Granath, Fredrik Granath och Hans Blomqvist begick gärningarna med uppsåt.

2.2 Åtalspunkt 3

Åklagaren har begärt att Mitra Ghanbari ska dömas för grovt bidragsbrott enligt 2 § och 3 § bidragsbrottslagen (2007:612).

Åklagaren har begärt att Mitra Ghanbari ska dömas för grovt bidragsbrott enligt 2 § och 3 § bidragsbrottslagen (2007:612) i sin lydelse före 1 januari 2020.

Åklagaren har angett följande gärningsbeskrivning.

Mitra Ghanbari har tillsammans och i samförstånd med andra gärningsmän lämnat oriktiga uppgifter i tidsredovisningar till Försäkringskassan. De oriktiga uppgifterna bestod i att hon:

(a) Registrerat Vida Mahmoudpour Tehrani och Ara Bagi som assistenter i det elektroniska planeringshjälpmedlet AiAi och sedan kopplat dem till brukaren Carin Granath trots att avsikten aldrig varit att dessa assistenter skulle utföra någon assistans för Carin Granath och för att det faktiskt även förhåller sig så att någon assistans aldrig utförts av dem för Carin Granath;

(b) Månadsvis slutattesterat och således slutligen godkänt handlingar, bland annat alla tidsredovisningar för Carin Granaths assistenter innan de insänts till Försäkringskassan inklusive alla felaktiga tidsredovisningar som förorsakat felaktigt utbetalad assistansersättning enligt gärningsbeskrivningarna för gärningarna som rör Maxia Care AB under åtalpunkterna i den här stämningsansökningen;

(c) Upprättat schema över hur assistenterna ska arbeta med Carin Granath, inklusive de scheman som felaktigt beskriver hur assistenterna Vida Mahmoudpour Tehrani och Ara Bagi ska ha arbetat för Carin Granath trots att något sådant arbete aldrig utförts av dessa två assistenter för Carin Granath;

(d) Varit Carin Granath och Fredrik Granath behjälplig med att registrera de månadsvisa räkningarna för all assistans som enligt tidrapporter eller räkningar ska ha utförts för Carin Granath inom ramen för verksamheten i Maxia Care AB trots att räkningarna och tidrapporterna inte har motsvarat faktiskt utförd assistans såvitt avser tid eller assistent och sedan skickat in de månadsvisa räkningarna till Försäkringskassan med vetskap om att de varit felaktiga och att de sålunda har föranlett såväl fara för felaktiga utbetalningar som faktiska felaktiga utbetalningar.

Det hände under en period från den 1 augusti 2018 till den 8 juni 2022 i Hjo, Hjo kommun, eller annan plats i riket, huvudsakligen enligt den sammanställning som följer nedan.

Ankomstdag till FK för räkning eller tidsredovisning	Period	Utbetalat belopp (SEK)	Utbetalnings dag
2018-09-04	Augusti 2018	129 976	2018-10-05
2018-10-18	September 2018	140 020	2018-10-22
2018-11-01	Oktober 2018	117 569	2018-11-28
2018-12-04	November 2018	129 385	2018-12-20

2019-01-02	December 2018	141 792	2019-01-18
2019-02-04	Januari 2019	132 212	2019-02-20
2019-03-04	Februari 2019	129 214	2019-03-20
2019-04-01	Mars 2019	131 312	2019-04-18
2019-05-02	April 2019	101 932	2019-05-20
2019-06-02	Maj 2019	127 519	2019-06-20
2019-07-01	Juni 2019	129 514	2019-07-19
2019-08-01	Juli 2019	124 117	2019-08-20
2019-09-01	Augusti 2019	122 918	2019-09-20
2019-11-27	September 2019	117 222	2019-12-05
2019-11-04	Oktober 2019	116 622	2019-12-05
2019-12-03	November 2019	92 039	2019-12-20
2020-01-03	December 2019	123 218	2020-01-20
2020-02-03	Januari 2020	125 067	2020-02-20
2020-03-02	Februari 2020	117 460	2020-03-20
2020-04-05	Mars 2020	123 242	2020-04-20
2020-05-01	April 2020	119 894	2020-05-20
2020-06-01	Maj 2020	123 850	2020-07-06
2020-07-01	Juni 2020	119 286	2020-07-20
2020-08-02	Juli 2020	123 850	2020-08-20
2020-09-01	Augusti 2020	124 459	2020-09-18
2020-10-02	September 2020	116 243	2020-10-20
2020-11-04	Oktober 2020	119 894	2020-11-20
2020-12-02	November 2020	112 591	2020-12-18
2021-01-02	December 2020	117 754	2021-01-20
2021-02-02	Januari 2021	125 685	2021-02-20
2021-03-01	Februari 2021	109 935	2021-03-22
2021-04-04	Mars 2021	123 165	2021-04-20
2021-05-03	April 2021	119 700	2021-05-25
2021-06-01	Maj 2021	121 905	2021-06-18
2021-07-04	Juni 2021	118 755	2021-07-20
2021-08-01	Juli 2021	122 535	2021-08-20
2021-09-02	Augusti 2021	123 480	2021-09-20
2021-10-04	September 2021	118 125	2021-10-27
2021-11-04	Oktober 2021	119 385	2021-11-29
2021-12-03	November 2021	91 665	2021-12-20
40 tillfällen		4 844 516	

Till följd av detta betalade Försäkringskassan ut sammanlagt 4 844 516

kr till Mitra Ghanbari, övriga gärningsmän eller Maxia Care AB, som av gärningsmännen anvisats som betalningsmottagare, vilket inneburit skada för Försäkringskassan med detta belopp och motsvarande vinning för gärningsmännen.

Mitra Ghanbari begick gärningarna med uppsåt.

2.3 Åtalspunkt 4

Åklagaren har begärt att Ara Bagi ska dömas för grovt penningtvättsbrott enligt 3 § 1 st 1 p och 5 § 1 st lagen (2014:307) om straff för penningtvättsbrott.

Åklagaren har angett följande gärningsbeskrivning.

Flera andra gärningsmän har, enligt åtalet under åtalspunkterna 1 – 3 i den här stämningsansökningen, gemensamt och i samförstånd under åren 2016 till 2022 i bl.a. Göteborgs och Hjo Kommuner begått grovt bidragsbrott alternativt grovt bedrägeri genom att vilseleda företrädare för Försäkringskassan att på felaktiga grunder betala ut assistansersättning avseende Carin Granath bl.a. inom ramen för verksamheten i företaget Maxia Care AB, vilket lett till fara för felaktiga utbetalningar av ekonomiskt stöd eller ekonomisk förmån i form av assistansersättning eller skada för Försäkringskassan med ett sammanlagt belopp som överstiger över sju miljoner kronor och motsvarande vinning för gärningsmännen.

Ara Bagi har under en period från den 24 augusti 2018 till den 27 juni 2019 i Göteborgs kommun eller annan plats i Sverige tagit emot sammanlagt 240 394 kr på sitt konto avseende påstådd lön avseende assistans för en Carin Granath trots att Ara Bagi aldrig utfört någon assistans för henne och därefter tagit ut pengarna och genomfört betalningar och köp med pengarna, trots att hon insett eller haft skälig anledning att anta att pengarna härrörde från det ovan nämna grova bidragsbrottet alternativt grova bedrägeriet. Ara Bagis dispositioner med pengarna har syftat till att dölja att penningmedlen härrör från brott eller brottslig verksamhet eller till att främja möjligheterna för andra att tillgodogöra sig penningmedlen.

Penningtvättsbrottet är att bedöma som grovt för att:

Ara Bagis dispositioner med penningmedlen har ingått som ett led i en brottslighet som utövats systematiskt eller i större omfattning.

Brottet avsett betydande värden som överstiger fem prisbasbelopp som gällt under åren 2018 och 2019.

Ara Bagi begick gärningen med uppsåt.

2.4 Åtalspunkt 5

Åklagaren har begärt att Vida Mahmoudpour Tehrani ska dömas för grovt penningtvättsbrott enligt 3 § 1 st 1 p och 5 § 1 st lagen (2014:307) om straff för penningtvättsbrott.

Åklagaren har angett följande gärningsbeskrivning.

Flera andra gärningsmän har, enligt åtalet under åtalspunkterna 1 – 3 i den här stämningsansökningen, gemensamt och i samförstånd under åren 2016 till 2022 i bl.a. Göteborgs och Hjo Kommuner begått grovt bidragsbrott alternativt grovt bedrägeri genom att vilseleda företrädare för Försäkringskassan att på felaktiga grunder betala ut assistansersättning avseende Carin Granath bl.a. inom ramen inom ramen för verksamheten i företaget Maxia Care AB, vilket lett till fara för felaktiga utbetalningar av ekonomiskt stöd eller ekonomisk förmån i form av assistansersättning eller skada för Försäkringskassan med ett sammanlagt belopp som överstiger över sju miljoner kronor och motsvarande vinning för gärningsmännen.

Vida Mahmoudpour Tehrani har under en period från den 27 augusti 2018 till den 20 december 2018 i Göteborgs kommun eller annan plats i Sverige tagit emot sammanlagt 61 880 kr på sitt konto avseende påstådd lön avseende assistans för en Carin Granath trots att Vida Mahmoudpour Tehrani aldrig utfört någon assistans för henne och därefter tagit ut pengarna och genomfört betalningar och köp med pengarna, trots att hon insett eller haft skälig anledning att anta att pengarna härrörde från det ovan nämna grova bidragsbrottet alternativt grova bedrägeriet. Vida Mahmoudpour Tehranis dispositioner med pengarna har syftat till att dölja att penningmedlen härrör från brott eller brottslig verksamhet eller till att främja möjligheterna för andra att tillgodogöra sig penningmedlen.

Penningtvättsbrottet är att bedöma som grovt för att Vida Mahmoudpour Tehranis dispositioner med penningmedlen har ingått som ett led i en brottslighet som utövats systematiskt eller i större omfattning.

Vida Mahmoudpour Tehrani begick gärningen med uppsåt.

2.5 Utvisning

Åklagaren har begärt att Vida Mahmoudpour Tehrani ska utvisas ur Sverige och förbjudas att återvända hit under 10 år.

Åklagaren har begärt att Ara Bagi ska utvisas ur Sverige och förbjudas att återvända hit under 10 år.

2.6 Häktning m.m.

Åklagaren har begärt att Hans Blomqvist ska förbjudas att utan tillstånd lämna Sverige (reseförbud)

Följande villkor har begärts: Reseförbudet ska jml. 25 kap. 2 § RB förenas med villkoret att Hans Blomqvist ska överlämna sitt pass med nummer 95001150 ska bestå till dess att domen vinner laga kraft i ansvarsdelen.

2.7 Näringsförbud

Åklagaren har begärt att Mitra Ghanbari ska meddelas näringsförbud i 3 år och att förbudet ska gälla från dagen för domen.

2.8 Företagsbot

Åklagaren har begärt att Maxia Care AB i konkurs ska betala företagsbot med 2 000 000 kr.

2.9 Skadestånd

Försäkringskassan har begärt att Mitra Ghanbari ska betala skadestånd med 4 844 516 kr.

Beloppet avser Felaktigt utbetald assistansersättning Ränta enligt 6 § räntelagen (1975:635) har begärts på beloppet från den 8 juni 2022.

Det har också begärts att beloppet ska betalas solidariskt med Betalningsansvaret är solidariskt med Carin Granath, Fredrik Granath och Hans Blomqvist.

Försäkringskassan har begärt att Hans Blomqvist ska betala skadestånd med 7 367 740 kr.

Beloppet avser felaktigt utbetald assistansersättning eller tvättade pengar.

Ränta enligt 6 § räntelagen (1975:635) har begärts på beloppet från den 8 juni 2022.

Det har också begärts att beloppet ska betalas solidariskt med Carin Granath och Fredrik Granath.

Försäkringskassan har begärt att Vida Mahmoudpour Tehrani ska betala skadestånd med 61 880 kr.

Beloppet avser felaktigt utbetald assistansersättning eller tvättade pengar enligt vart och ett av åtalen under åtalpunkterna 1 - 5. Räkta enligt 6 § räntelagen (1975:635) har begärts på beloppet från den 8 juni 2022.

Det har också begärts att beloppet ska betalas solidariskt med Carin Granath, Fredrik Granath, Hans Blomqvist, Phatcharin Blomqvist och Mitra Ghanbari .

Försäkringskassan har begärt att Carin Granath ska betala skadestånd med 7 367 740 kr.

Beloppet avser felaktigt utbetald assistansersättning eller tvättade pengar.

Räkta enligt 6 § räntelagen (1975:635) har begärts på beloppet från den 8 juni 2022.

Det har också begärts att beloppet ska betalas solidariskt med Fredrik Granath och Hans Blomqvist.

Försäkringskassan har begärt att Fredrik Granath ska betala skadestånd med 7 367 740 kr.

Beloppet avser felaktigt utbetald assistansersättning eller tvättade pengar.

Räkta enligt 6 § räntelagen (1975:635) har begärts på beloppet från den 8 juni 2022.

Det har också begärts att beloppet ska betalas solidariskt med Carin Granath och Hans Blomqvist.

Försäkringskassan har begärt att Ara Bagi ska betala skadestånd med 240 394 kr.

Beloppet avser felaktigt utbetald assistansersättning eller tvättade pengar enligt vart och ett av åtalen under åtalpunkterna 1 - 5. Räkta enligt 6 § räntelagen (1975:635) har begärts på beloppet från den 8 juni 2022.

Det har också begärts att beloppet ska betalas solidariskt med Carin Granath, Fredrik Granath, Hans Blomqvist, Phatcharin Blomqvist och Mitra Ghanbari.

2.10 Kvarstad

Åklagaren har yrkat att tingsrätten ska förordna om kvarstad på så mycket av Mitra Ghanbaris egendom att målsägandens anspråk på skadestånd om 4 844 516 kr jämte ränta enligt 6 § räntelagen (1975:635) från den 8 juni 2022 tills

betalning sker kan antas bli täckt vid utmätning.

Åklagaren har yrkat att tingsrätten ska förordna om kvarstad på så mycket av Carin Granaths egendom att målsägandens anspråk på skadestånd om 7 367 740 kr jämte ränta enligt 6 § räntelagen (1975:635) från den 8 juni 2022 tills betalning sker kan antas bli täckt vid utmätning.

Åklagaren har yrkat att tingsrätten ska förordna om kvarstad på så mycket av Fredrik Granaths egendom att målsägandens anspråk på skadestånd om 7 367 740 kr jämte ränta enligt 6 § räntelagen (1975:635) från den 8 juni 2022 tills betalning sker kan antas bli täckt vid utmätning.

2.11 Förverkande och beslag

Åklagaren har begärt att Mitra Ghanbari ska betala 4 844 516 kr som förverkat värde.

Åklagaren har begärt att Hans Blomqvist ska betala 7 367 740 kr som förverkat värde.

Åklagaren har begärt att Vida Mahmoudpour Tehrani ska betala 61 880 kr som förverkat värde.

Åklagaren har begärt att Carin Granath ska betala 6 226 426 kr som förverkat värde.

Åklagaren har begärt att Fredrik Granath ska betala 7 367 740 kr som förverkat värde.

Åklagaren har begärt att Ara Bagi ska betala 240 394 kr som förverkat värde.

Det yrkas (I) i första hand att tingsrättens beslut om förordnade av kvarstad i målet gentemot Maxia Care AB i konkurs skall bestå till dess att domen vinner laga kraft.

Det yrkas att följande i beslag tagna föremål ska kvarbli i beslag till dess att domen vinner laga kraft i ansvarsdelen och att de därefter ska hävas till rätt anspråkstagare. (Polismyndigheten, 2023-5000-BG68032-2 - 8, 2023-5000-BG68032-13 - 24, 2023-5000-BG68032-39, 2023-5000-BG68032-44).

Det yrkas att i beslag tagna föremål ska kvarbli i beslag till domen vinner laga kraft i ansvarsdelen och att de därefter ska hävas till rätt anspråkstagare (Polismyndigheten, 2022-5000-BG65830-8).

Det yrkas att följande i beslag tagna föremål ska kvarbli i beslag till dess att domen vinner laga kraft i ansvarsdelen och att de därefter ska hävas till rätt anspråkstagare. (Polismyndigheten, 2022-5000-BG65830-1, 2022-5000-BG65830-4 - 10).

Det yrkas att följande i beslag tagna föremål ska kvarbli i beslag till dess att domen vinner laga kraft i ansvarsdelen och att de därefter ska hävas till rätt anspråkstagare. (Polismyndigheten, 2022-5000-BG4775-1 - 4, 6-11).

SAMMANFATTNING

Målet rör assistansersättning där de tilltalade utgörs av en brukare, fyra assistenter samt en företrädare för ett assistansbolag.

Tingsrätten har i första hand inte funnit att det är bevisat att brukaren Carin Granath eller någon annan vid ansökan om assistans lämnat oriktiga uppgifter om hennes hälsotillstånd eller behov av omvårdnad.

Vad gäller övrig tid i åtalet har tingsrätten funnit att periodvis har brukaren Carin Granath haft ett mindre assistansbehov men underlåtit att anmäla ändrade förhållanden till Försäkringskassan.

Tingsrätten har vidare funnit styrkt att tre assistenter lämnat tidsredovisningar men inte utfört något assistansarbete alls för brukaren Carin Granath. Detta tyder enligt tingsrätten på att Carin Granath haft ett mindre assistansbehov än hon vidhållit i sina räkningar till Försäkringskassan.

Då tidsredovisningar och räkningar varit felaktiga har Försäkringskassan vilseletts och betalat ut för mycket i assistansersättning till assistansbolag som administrerat Carin Granaths assistans. Företrädare för assistansbolaget Maxia Care AB, Mitra Ghanbari, har i två fall varit medvetet om att assistans aldrig utförts av assistenterna varför företrädaren dömts för grovt bidragsbrott avseende ett sammantaget belopp om 654 676 kr.

Brukaren Carin Granath har dömts för felaktiga räkningar avseende ej utförd assistans av tre assistenter till ett sammanlagt belopp om 1 141 314 kr.

En av assistenterna, Hans Blomqvist, har dömts för grovt bidragsbrott avseende ej utförd assistans till ett belopp om 486 638 kr. Övriga assistenter har frikänts då inget

visar att de varit medvetna om felaktigheter och inte heller medvetet fått del av någon felaktig utbetalning av lön.

Tingsrätten har dömt Carin Granath, Hans Blomqvist och Mitra Ghanbari för grovt bidragsbrott till påföljden villkorlig dom. De har även dömts att betala skadestånd till Försäkringskassan.

Assistansbolaget Maxia Care AB, numera i konkurs, har ålagts företagsbot om 250 000 kr.

BAKGRUND

Carin Granath (tidigare Ahlander) är gift med Fredrik Granath. De har två barn tillsammans, födda 2009 och 2014. Det är ostridigt att Carin Granath år 2010 fick diagnosen MS. Hennes mor avled av samma sjukdom 2021 och hennes yngre syster Irene Blomqvist avled i sjukdomen 2018. Hans Blomqvist är far till Carin Granath. Han har tidigare varit gift med Phatcharin Blomqvist.

Den 23 augusti 2016 ansökte Carin Granath om assistansersättning hos Försäkringskassan. Hon biträdades av Assistansbolaget Sverige AB. Till ansökan bifogades läkarintyg samt en behovsbeskrivning. Beskrivningen byggde på de uppgifter Carin Granath lämnat, delvis med hjälp av sin far Hans Blomqvist och sin make Fredrik Granath. Yrkandet i ansökan omfattade att Carin Granath skulle beviljas personlig assistans all vaken tid samt väntetid under natten, totalt 140 timmar 50 minuter per vecka.

Den 16 november 2016 beslutade Försäkringskassan att Carin Granath fick assistansersättning för i genomsnitt 99,33 timmar per vecka. Hon bedömdes tillhöra grupp 3 i den personkrets som kan ge rätt till assistansersättning enligt LSS, lagen om särskilt stöd och service för vissa funktionsnedsatta, då hon bedömdes ha ett varaktigt, stort och omfattande funktionshinder som gav upphov till betydande svårigheter i den

dagliga livsföringen. I beslut den 3 januari 2017 beslutade Försäkringskassan att ersättningen beviljades från och med november månad 2016.

De personer som inledningsvis kom att anställas som assistenter av Assistansbolaget Sverige AB och utföra assistansen var Fredrik Granath och Hans Blomqvist. Dessa fyllde varje månad i en tidsredovisning över arbetade timmar. Tidsredovisningarna bifogades en räkning på assistansersättning som varje månad undertecknades av brukaren Carin Granath och sändes till Försäkringskassan för utbetalning till assistansbolaget. Utseendet på tidsredovisningarna och räkningarna har under åren ändrats och övergått till digital hantering med signering med BankID. Även tidsredovisningar för assistans utförd av Phatcharin Blomqvist sändes in under 2016 och 2018.

År 2018 bytte Carin Granath assistansbolag till Maxia Care AB. Företrädare för bolaget var Mitra Ghanbari och Mohammad Bagi. Två nya personer kom då att under viss tid registreras som assistenter för Carin Granath, Ara Bagi, syster till Mohammad Bagi, samt Vida Mahmoudpour Tehrani.

Redan i december 2016 diagnosticerades Carin Granath med bröstcancer. Hon opererades och påbörjade cytostatikabehandling i januari 2017. I mars 2017 upptäcktes metastaser i lungsäck som behandlades med operation och cellgifter. I november 2019 hade metastaser spridit sig till hjärnan och operation skedde med efterföljande cytostatikabehandling. All cancerbehandling har skötts av Sahlgrenska Universitetssjukhuset i Göteborg. Efter behandlingen av hjärntumören har diagnosen epilepsi tillkommit.

Under 2021 mottog Försäkringskassan en anonym anmälan om att Carin Granath inte hade behov av hjälp i sin dagliga livsföring utan klarade mycket i vardagen självständigt. Försäkringskassan inhämtade journaler från Sahlgrenska sjukhuset, från Närhälsan Hjo och från hemsjukvården i Hjo kommun. Försäkringskassan beslutade den 23 november 2021 att Carin Granath inte längre hade rätt till assistansersättning.

Kassan gjorde bedömningen att Carin Granath lämnat vilseledande eller felaktiga uppgifter i sin ansökan om assistansersättning. Hon bedömdes inte tillhöra någon personkrets enligt LSS. Detta då Försäkringskassan bedömde att Carin Granath hade en varaktig funktionsnedsättning på grund av MS men att nedsättningen inte kunde bedömas som stor, medföra betydande svårigheter i vardagen och därmed inte heller ett omfattande behov av stöd eller service.

Carin Granath överklagade Försäkringskassans beslut till Förvaltningsrätten i Jönköping.

Den 18 februari 2022 beslutade Försäkringskassan att Carin Granath skulle betala tillbaka 7 367 740 kr som hon fått för mycket i assistansersättning för perioden 1 november 2016 till 23 november 2021. Som skäl angavs att Carin Granath från och med november 2016 och framåt felaktigt fått utbetalt assistansersättning då hon inte bedöms tillhöra personkrets 3 enligt LSS. De felaktiga utbetalningarna av ersättning hade enligt beslutet orsakats av att Carin Granath överdrivit sitt hjälpbehov och inte har det hjälpbehov som hon beviljats assistansersättning för.

Carin Granath har även överklagat detta beslut till Förvaltningsrätten i Jönköping.

Den 11 april 2022 beslutade Förvaltningsrätten i Jönköping om inhibition av Försäkringskassans beslut om att Carin Granath inte längre hade rätt till assistansersättning (mål 1688-22). I dom den 13 juni 2022 upphävde Förvaltningsrätten i Jönköping Försäkringskassans beslut och förklarade att Carin Granath har fortsatt rätt till assistansersättning i enlighet med kassans beslut den 16 november 2016. Under domskälen angavs att Försäkringskassan inte med en hög grad av sannolikhet visat att Carin Granath medvetet eller av grov oaktsamhet har lämnat felaktiga eller vilseledande uppgifter avseende hennes tillstånd under 2016 och att det av den anledningen fanns skäl att dra in eller sätta ned hennes assistansersättning. Det hade inte heller kommit fram några övriga omständigheter som medförde skäl att dra in eller sätta ned Carin Granaths assistansersättning.

Försäkringskassan överklagade domen till Kammarrätten som i beslut den 26 juni 2022 meddelade prövningstillstånd men avslog yrkandet om inhibition. I nytt beslut den 19 december 2023 avslog Kammarrätten på nytt Försäkringskassans begäran om inhibition.

I dom den 3 februari 2023 (mål 3102-2) avslog Förvaltningsrätten i Jönköping Carin Granaths överklagande angående återbetalning av assistansersättning. I skälen angavs bland annat att Försäkringskassan numera tillagt en rad uppgifter och omständigheter från bland annat Åklagarmyndigheten. Rätten ansåg att detta får anses tillräckligt för att tillsammans med tidigare utredning med erforderlig styrka visa att felaktig utbetalning skett vid ett flertal tillfällen, eftersom Carin Granath inte anmält de korrekta förhållandena kring sitt hjälpbehov. Förvaltningsrätten bedömde att Carin Granath inte tillhörde någon personkrets i 1 § LSS. Domen är överklagad till Kammarrätten.

Idag har således Carin Granath assistansersättning enligt ursprungligt beslut men betalar tillbaka utbetald ersättning för tiden november 2016 till november 2021.

I mars 2022 anmälde Försäkringskassan Carin Granath för brott och förundersökning inleddes i april 2022. Den 7 juni 2022 gjordes husrannsakan och beslag hos de olika parterna. Den 23 augusti 2022 stoppade Försäkringskassan utbetalningar av assistansersättning till bolaget Maxia Care AB. Den 8 augusti 2023 försattes bolaget i konkurs. Konkursförvaltaren har inte velat inträda i målet.

TVÅNGSMEDEL

Hans Blomqvist har i målet med anledning av misstanke om brott som prövas i denna dom varit anhållen i sin frånvaro samt gripits den 8 juni 2022 samt frigivits den 10 juni 2022. Han har meddelats reseförbud av åklagaren den 10 juni 2022.

Den 16 juni 2022 beslutade tingsrätten om kvarstad på så mycket av Carin Granaths respektive Fredrik Granaths egendom att Försäkringskassans anspråk på skadestånd

om 7 367 740 kr jämte ränta enligt 6 § räntelagen från den 8 juni 2022 tills betalning sker kan antas bli täckt vid utmätning.

Den 22 juni 2022 beslutade tingsrätten om kvarstad på så mycket av Maxia Care AB:s egendom att en företagsbot om 2 000 000 kr kan antas bli täckt vid utmätning.

I samma beslut förordnades om kvarstad på så mycket av Mitra Ghanbaris egendom att Försäkringskassans skadeståndsanspråk om 4 844 516 kr jämte ränta enligt 6 § räntelagen från den 8 juni 2022 tills betalning sker kan antas bli täckt vid utmätning.

Åklagaren har under huvudförhandlingen lagt ned åtalet mot Phatcharin Blomqvist då brott inte kunnat styrkas. Phatcharin Blomqvist har begärt en frikännande dom. I dom den 29 februari 2024 har åtalet mot Phatcharin Blomqvist ogillats samt har ett reseförbud och ett kvarstadsbeslut mot henne upphävts.

TILLTALADES INSTÄLLNINGAR

Åtalspunkten 1

Carin Granath har förnekat brott. Hon har inte lämnat oriktiga uppgifter och har inte agerat brottsligt vare sig ensam eller i samförstånd med någon annan. Hon har motsatt sig att betala något skadestånd och har inte kunnat vitsorda beloppet som sådant då hon haft rätt till assistansersättning. Det är dock riktigt att de påstådda utbetalningarna skett.

Fredrik Granath har förnekat brott. Han har inte varit inblandad på annat sätt än som anställd personlig assistent till sin hustru. Han har inte varit inblandad i redovisning till Försäkringskassan, redovisning av timmar eller ansökningsförfarandet. De belopp åklagaren angett i stämningsansökan är bruttobelopp från vilka ska dras av skatt och arbetsgivaravgifter. Hela summan har således inte kommit någon gärningsman till godo.

Hans Blomqvist har förnekat brott. Han har inte kunnat vitsorda då uppgivna beloppen då de betalats ut till assistansbolagen.

Åtalspunkten 2

Phatcharin Blomqvist har under huvudförhandlingen förnekat brott under punkten 2 även vad gäller andrahandsyrkandet. Hon har uppgett att hon aldrig utfört något arbete för Carin Granath. Hon har dock inte medverkat till någon felaktig redovisning eller utbetalning och har aldrig haft någon vinning. Hon har inte känt till utbetalningarna som gått in på makens konto. Hon har endast disponerat en liten del av kontot och har inte haft anledning att anta att några medel på kontot härrör från brott. Hon har inte ifrågasatt påstått belopp. Åtalet mot Phatcharin Blomqvist är numera nedlagt och hon har frikänts från brott.

Åtalspunkten 3

Mitra Ghanbari har förnekat brott. Hon har bestritt att hon uppsåtligen lämnat oriktiga uppgifter i tidsredovisningar till Försäkringskassan. Hennes uppfattning är att Carin Granath haft ett vårdbehov som motsvarar den assistans som hon beviljats och som Försäkringskassan betalat ut ersättning för. Det har inte medfört någon vinning för Mitra Ghanbari eller skada för Försäkringskassan.

Mitra Ghanbari har inte ifrågasatt att Vida Mahmoudpour Tehrani och Ara Bagi registrerats som assistenter i datasystemet Ai Ai och kopplats till Carin Granath. Hon ifrågasätter inte heller att de inte utfört någon assistans för Carin Granath. Hon bestrider dock att de avsiktligt kopplats till Carin Granath för att aldrig utföra någon assistans för denna.

Mitra Ghanbari har inte ifrågasatt att hon attesterat tidsredovisningar månadsvis. Hon minns inte om hon attesterat alla men har utgått ifrån att de stämde. Hon har inte ifrågasatt att felaktiga rapporter skickats in till Försäkringskassan. Den tid som Ara Bagi och Vida Mahmoudpour Tehrani felaktigt varit registrerade på skulle ha

registrerats på Hans Blomqvist och Fredrik Granath, och avser arbete som de utfört, såvitt hon känt till. Det bestrids att detta förorsakat felaktigt utbetald ersättning.

Mitra Ghanbari har bestritt att hon uppsåtligen upprättat scheman för Vida Mahmoudpour Tehrani och Ara Bagi som avsett arbete för Carin Granath. Tider och scheman har felaktigt hamnat på dessa, men avsett arbete som utförts av Hans Blomqvist och Fredrik Granath. Scheman för dessa två har upprättats antingen av henne eller av Hans Blomqvist.

Mitra Ghanbari har medgett att hon varit Fredrik och Carin Granath behjälpliga med att registrera månadsvisa räkningar för assistans enligt tidrapporterna. Hon har bestritt att det skett med vetskap om att de varit felaktiga eller att det inte motsvarar faktiskt utförd assistans samt har bestritt att det förelegat fara för felaktiga utbetalningar.

Angivna belopp i stämningsansökan har inte ifrågasatts.

Åtalspunkten 4

Ara Bagi har medgett att hon tagit emot månadslöner om 240 394 kr. Hon har medgett att hon aldrig utfört någon assistans åt Carin Granath och vet inte vem denna är. Hon har förnekat brott då hon inte haft uppsåt till något av det som åklagaren påstått.

Åtalspunkten 5

Vida Mahmoudpour Tehrani har förnekat brott. Hon har medgett att hon inte arbetat för Carin Granath. Hon har fått in pengar på sitt konto, av vilka hon betalat tillbaka stora delar till assistansbolaget då pengarna avsett utförd assistans av andra personer. Hon har inte haft något uppsåt till brott.

Punkten 6, övriga yrkanden

Under A har Carin Granath, Fredrik Granath, Hans Blomqvist, Mitra Ghanbari, Ara Bagi och Vida Mahmoudpour Tehrani motsatt sig att betala skadestånd. Samtliga har

vitsordat sättet att beräkna ränta. Ara Bagi har vitsordat yrkat belopp. Hans Blomqvist har gjort gällande att ett eventuellt skadestånd för hans del bör jämkas då det är oskäligt betungande för honom.

Samtliga har bestritt andrahandsyrkandet om förverkande enligt 36 kap 1 § brottsbalken.

Under punkten B har Maxia Care AB i konkurs bestritt talan om företagsbot. Bolaget har bestritt att Mitra Ghanbari skulle ha begått brott i verksamheten. Bolaget har gjort vad som skäligen kan begäras för att förebygga brott. Skulle brott ha begåtts rör det sig endast om en brukare och yrkad företagsbot är för hög vid beaktande av sanktionsvärdet. Sanktionsvärdet i sig är inte högre än 500 000 kr och ska jämkas till i vart fall 250 000 kr.

Under punkten C har Maxia Care AB i konkurs, Mitra Ghanbari, Carin Granath och Fredrik Granath motsatt sig yrkandet om kvarstad.

Under punkten D har Hans Blomqvist motsatt sig yrkandet om reseförbud. Han har uppgett att han inte har för avsikt att lämna landet för att undandra sig lagföring och straff. Han har inte haft något att erinra mot att lämna sitt pass till polisen.

Under punkten E har Ara Bagi och Vida Mahmoudpour Tehrani motsatt sig yrkandet om utvisning.

Under punkten F har Mitra Ghanbari motsatt sig yrkandet om näringsförbud då hon inte begått något brottsligt.

Under punkten G har Carin Granath och Mitra Ghanbari inte haft något att erinra mot bevisbeslagen. Hans Blomqvist har anfört att det inte är rimligt att en Ipad är kvar i beslag men har för övrigt inte haft något att erinra mot bevisbeslagen. Ipaden är numera återlämnad till Phatcharin Blomqvist.

ÅBEROPAD BEVISNING

Skriftlig

Åklagaren har under *åtalspunkten 1* åberopat skriftlig bevisning i form av Försäkringskassans anmälan om brott samt bilagor såsom ansökan om assistansersättning, behovsbeskrivning, beslut om ersättning, beslut om upphörande av ersättning samt anonym anmälan, sammanställning av räkningar från Carin Granath samt tidsredovisningar från assistenterna Phatcharin Blomqvist, Fredrik Granath, Hans Blomqvist, Vida Mahmoudpour och Ara Bagi, sammanställning av utbetalningsdatum och belopp samt avtal om personlig assistans med Assistansbolaget i Sverige AB och Maxia Care AB.

Vidare har åberopats samtalsdokumentation från telefonsamtal med företrädare för Försäkringskassan den 17 januari 2017 respektive 6 september 2021, kassans underlag och beslut om att överväga att ompröva och sedan dra in assistansersättningen samt information från kassan gällande tidsredovisningar och räkningar.

Åklagaren har vidare åberopat beslut om tvångsmedel och beslagsprotokoll avseende husrannsakan hos familjen Granath, hos Hans Blomqvist, hos Mitra Ghanbari samt hos Maxia Care AB samt protokoll över i förvar tagen egendom.

Vidare har åklagaren åberopat foton från källartrappan i Salong Reidun i Hjo, PM om inköp och bokade tider hos salong Rapunzel i Göteborg, foto från salong Ludmila i Hjo, PM angående städtillfällen hos Carin Granath, mailkonversationer mellan Carin Granath och Böda Camping samt med Vingresor avseende resor 2017, 2018 och 2023. Slutligen har i denna del åberopats foton av den lägenhet som bokades för resan 2018.

Åklagaren har åberopat foton från familjen Granaths bostad på golfbagar, mailkonversation samt en bild av Carin Granath på golfbanan Brevikens Golfklubb samt mailkonversation angående inköp av golfbagar och skor på Dimbo Golf.

Vidare har åberopats en mängd foton från familjen Granaths privata album, PM om datering av bilderna, notering över kortköp från platser där bilderna kan ha tagits, digitala privata foton från en Macbook, notering över kortköp, geolokalisering av bilderna, PM samt uppspelning av två filmer.

Åklagaren har även åberopat finansiella utredningar, sammanställningar av överföringar av pengar från Hans Blomqvist till Carin Granath, löneinsättningar till Hans Blomqvist och Phatcharin Blomqvist, Carin Granaths BankID-uppkopplingar mot Försäkringskassan, Fredrik Granaths uppkopplingar mot systemet AiAi, Hans Blomqvists uppkopplingar mot AiAi, sms-dialog mellan Hans Blomqvist och tidigare misstänkte Muhammad Bagi, sms-dialog mellan Hans Blomqvist och Carin Granath samt beslut, domar samt handlingar i mål hos Förvaltningsrätten i Jönköping och Kammarrätten i Jönköping.

Under *åtalpunkten 2* har åtalet mot Phatcharin Blomqvist lagts ned men den skriftliga bevisningen åberopats och gåtts igenom för prövning av åtalet under punkten 1. Således har åberopats finansiella utredningar, sammanställning av Phatcharin Blomqvists BankID, anställningsbevis, lönebesked, tidrapporter och månadssigneringar, löneinsättningar, räkningar från Carin Granath samt sammanställning av utbetalningsdatum och belopp.

Under *åtalpunkten 3* har som skriftlig bevisning åberopats PM med bilagor från ekorevisor, uppgifter från Pelle Fridman om Ai Ai-systemet, räkningar från Carin Granath samt tidsredovisningar, tidrapporter och signeringar, lönebesked, BankID-uppkopplingar mot Ai Ai, finansiella utredningar, kontrolluppgifter från Maxia Care AB, Whats App dialog samt sms-dialog mellan Mitra Ghanbari och Hans Blomqvist. Vidare har åberopats en skrivelse till Försäkringskassan den 4 juli 2019 om att Maxia Care AB ordnat en bostad i Hjo för assistenter som bor långt från Hjo.

Under *åtalpunkten 4* har åklagaren åberopat finansiell utredning, lönebesked, tidrapporter och signeringar samt BankID-uppkopplingar mot AiAi.

Under *åtalspunkten 5* har åklagaren åberopat finansiell utredning, lönebesked, tidrapporter och signeringar, bankID-uppkopplingar mot AiAi samt kontrolluppgifter från Maxia Care AB till Skatteverket.

Carin Granath har åberopat läkarintyg från Närhälsan i Hjo, läkarintyg avseende ansökan om parkeringstillstånd samt faktablad om MS.

Fredrik Granath har åberopat beslut och domar från Förvaltningsrätt och Kammarrätt i Jönköping samt PM gjord av utredare om hur signering gått till.

Hans Blomqvist har åberopat skärmbild från Google Maps över gatan och trottoaren utanför salong Rapunzel i Göteborg samt utdrag ur sjukjournaler samt läkarintyg rörande sin egen hälsa.

Mitra Ghanbari har åberopat sammanställning över redovisad tid och utbetalda löner under åtalsperioden.

Muntlig

Samtliga tilltalade har hörts i målet. Vidare har vittnesförhör ägt rum på åklagarens begäran med Reidun Söderqvist Hedberg, Ellinor Arvidsson, Jessica Hansson, Carin Mancini, Ellinor Palm samt Ludmila Helleberg, alla angående Carin Granath besök hos olika salonger för hår, nagel- och fotvård. Ellinor Palm har även hörts om sina iakttagelser vid ett bröllop.

Vittnesförhör har på åklagarens begäran hållits med Louise Hiller och Claudia Bankler som städat hos Carin Granath, med Oskar Karlsson angående familjen Granaths besök på Böda Camping samt med grannarna i Hjo, Siebren De Boer, Jill Frej, Annette Nilsson, Charlotta Lindqvist samt Martin Tjernberg.

Slutligen har förhör på åklagarens begäran hållits med vittnena Marie Dahlin, Lotta Petersén samt Mariana Brittmark-Bengtsson, alla från Försäkringskassan samt med Pelle Fridman om planeringsverktyget Ai Ai.

På Carin Granaths begäran har vittnesförhör hållits med Marie Dahlin samt med Emil Classon, tidigare anställd som jurist på Assistansbolaget Sverige AB.

DOMSKÄL

RÄTTSLIG REGLERING

Assistansersättning

Enligt lagen (1993:387) om stöd och service till vissa funktionshindrade (LSS) kan olika typer av stödfunktioner, däribland ersättning för kostnader för personlig assistans, beviljas den som tillhör lagens personkrets. Personkretsen omfattar bland annat personer med utvecklingsstörning, autism eller begåvningsmässiga funktionshinder men inkluderar även personer med andra varaktiga fysiska eller psykiska funktionshinder som uppenbart inte beror på normalt åldrande, om de är stora och förorsakar betydande svårigheter i den dagliga livsföringen och därmed ett omfattande behov av stöd eller service.

För rätt till personlig assistans krävs dessutom enligt 9 a § LSS att personen på grund av stora och varaktiga funktionshinder behöver hjälp med ett eller flera grundläggande behov. Med grundläggande behov avses andning, personlig hygien, måltider, av- och påklädning, kommunikation med andra etc. Den som har behov av personlig assistans för sina grundläggande behov kan få rätt till assistans även avseende andra personliga behov, om de inte kan tillgodoses på annat sätt.

Bestämmelser om assistansersättning finns sedan den 1 januari 2011 i 51 kap socialförsäkringsbalken. För rätt till ersättning krävs att den försäkrade behöver assistans med i genomsnitt mer än 20 timmar i veckan för sådana grundläggande behov som avses i 9 a § LSS. Assistansersättning lämnas endast under förutsättning att den används för köp av personlig assistans eller för kostnader för personliga assistenter. Brukaren får alltså välja om han eller hon vill anställa egna personliga assistenter eller anlita kommunen eller privata assistansanordnare för uppdraget. När

den försäkrade köper sin assistans av en anordnare innebär det att denne ser till att personliga assistenter utför arbete hos den som har köpt tjänsten. På begäran av den försäkrade kan Försäkringskassan besluta att assistansersättningen ska betalas ut direkt till assistansanordnaren.

Försäkringskassan är den som beviljar assistansersättning för ett visst antal timmar per vecka, månad eller längre tid, dock längst sex månader. Ersättning lämnas med ett schablonbelopp per timme, som bestäms varje år. Det görs skillnad mellan tid för aktiv assistans, väntetid och tid för beredskap. Vad det är för typ av assistans har alltså betydelse för hur mycket ersättning som ska betalas ut.

Assistansersättningen betalas ut månadsvis och från och med den 1 oktober 2016 gäller den ordningen att assistansersättning betalas ut i efterskott för assistans som utförts föregående månad. Av Försäkringskassans föreskrifter (FKFS 2016:4) om assistansersättning framgår att det till kassan varje månad ska ges in en tidsredovisning per anlitad assistent, att arbetsgivaren eller uppdragstagaren (t.ex. en företrädare för assistansanordnaren) ska underteckna tidsredovisningen och att den berörda assistenten ska bestyrka uppgifterna i denna. Föreskrifterna innebär också att tidsredovisningarna varje månad ska kompletteras med en sammanställning, eller räkning, som innehåller det sammanlagda antalet utförda assistanstimmar. Räkningen, som också ska ges in till Försäkringskassan, ska undertecknas av brukaren, vilket utgör underlag för utbetalning från Försäkringskassan.

Den som får assistansersättning har en skyldighet att anmäla ändrade förhållanden som påverkar rätten till eller storleken på förmånen (110 kap 46 och 47 §§ socialförsäkringsbalken). Det kan exempelvis röra sig om bostadsförhållanden, civilstånd, hälsotillstånd, arbetsförmåga etc.

Av 51 kap 12 § socialförsäkringsbalken i dess lydelse från den 1 april 2018 framgår att rätten till assistansersättning ska omprövas i den utsträckning som denna rätt har

minskat i omfattning på grund av väsentligt ändrade förhållanden som är hänförliga till den försäkrade.

FÖRUTSÄTTNINGAR FÖR BEDÖMNINGEN AV OM DE TILLTALADE HAR GJORT SIG SKYLDIGA TILL BROTT.

I svensk processrätt gäller principen om fri bevisvärdering. Den innebär att parterna i en rättegång får åberopa all bevisning som de kan få fram och att värdet av bevisningen prövas fritt av domstolen. Bevisen måste ha lagts fram vid rättegången och domstolen är bunden av det material som åberopats i målet och får inte gå utöver detta.

Det ställs höga beviskrav i brottmål. Det är åklagaren som har att bevisa samtliga omständigheter som måste finnas för att den eller de tilltalade ska kunna fällas till ansvar för brott. Förutom objektiva rekvisit innefattar åklagarens bevisbörda också subjektiva rekvisit och sådana förhållanden som har betydelse för hur ett brott ska rubriceras. Med objektiva rekvisit menas de delar av ett lagrum som beskriver vad som ska ha hänt för att ett brott har begåtts. Med subjektiva rekvisit, t.ex. uppsåt, avses vilket syfte en viss person hade då gärningen inträffade. Uppsåt har man när man företar en handling där följderna av handlingen innefattas i handlarens sinne, d.v.s. att denne är medveten om följderna. Det finns olika former av uppsåt.

För fällande dom gäller det beviskravet att det ska vara ställt bortom varje rimligt tvivel att den eller de tilltalade gjort sig skyldiga till gärningen eller gärningarna som omfattas av åtalet. Den eller de tilltalades uppgifter ska godtas så länge de inte har motbevisats eller kan lämnas utan avseende.

Det är således åklagaren som ska bevisa den eller de tilltalades skuld. Det hindrar dock inte att det i vissa fall, sedan åklagaren lagt fram sin bevisning rörande ett visst förhållande, kan ligga en förklaringsbörda på den eller de tilltalade. Detta är nämligen ofta en förutsättning för att åklagaren ska kunna uppfylla sin utredningsskyldighet vad

avser uppgifter som talar för den tilltalade men också för att i förekommande fall motbevisa tilltalads påstådda omständigheter.

Att processmaterialet är omfattande gör givetvis inte att det nämnda beviskravet får sänkas i någon enda del av åtalet. Även om ett avgörande ska ske efter en bedömning av de enskilda bevisen och inte grundas på ett totalintryck av materialet, så utesluter det inte att en helhetsbedömning måste göras av de olika bevisen och omständigheterna som presenteras. I ett mål som det aktuella får därmed den sammanlagda tyngden av bevisade omständigheter läggas till grund för bedömningen. Tyngden eller bevisvärdet av varje sådan omständighet kan därvid öka med antalet sammankopplade omständigheter.

UTGÅNGSPUNKTER FÖR TINGSRÄTTENS PRÖVNING M.M.

Åklagaren har under åtalspunkten 1 gjort gällande att Carin Granath, Fredrik Granath och Hans Blomqvist tillsammans och i samförstånd med varandra lämnat oriktiga uppgifter till Försäkringskassan i eller vid ansökningar om personlig assistans. I målet har inte framkommit annat än att det endast finns en ansökan om assistans från augusti 2016.

Åklagaren har vidare gjort gällande att oriktiga uppgifter även lämnats vid omprövningar av beslut om personlig assistans. Såvitt framkommit har aldrig några omprövningar av beslut om assistans skett under de aktuella åren. Det beslut som fattats av Försäkringskassan i november 2021 var indragning av assistansen med stöd av 110 kap 52 § socialförsäkringsbalken och innefattade ingen omprövning.

Det har även gjorts gällande att oriktiga uppgifter lämnats i räkningar och tidsredovisningar samt vid omprövningar av sådana. Att några omprövningar skett rörande räkningar och tidsredovisningar har inte framkommit i målet. Som tingsrätten uppfattat åtalet har åklagaren gjort gällande att varje tidsredovisning eller räkning till Försäkringskassan utgör ett brott samt att de tilltalade under åtalspunkten 1 tillsammans och i samförstånd med varandra lämnat oriktiga uppgifter i 180 räkningar

eller tidsredovisningar, dvs. Carin Granath ska svara för sina räkningar samt för de tidsredovisningar Fredrik Granath respektive Hans Blomqvist lämnat samt Fredrik Granath och Hans Blomqvist ska inte bara ansvara för sina respektive tidsredovisningar utan även för varandras samt för de räkningar Carin Granath sänt in.

Slutligen är det ostridigt att några kontrollbesök aldrig gjorts. Däremot har viss annan kontakt skett med personer på Försäkringskassan via telefon m.m. Åklagaren har åberopat bevisning rörande två sådana kontakter.

Åklagaren har under åtalspunkten 1 preciserat vilka oriktiga uppgifter som har lämnats till Försäkringskassan vid ansökan om assistans, i räkningar och tidsredovisningar samt vid andra kontakter. Tingsrätten har uppfattat att åtalet omfattar att tidsredovisningar och räkningar är överdrivna eller falska gällande förläggningen i tid av utförd assistans, omfattningen av utförd assistans men även att de omfattar tider under vilka Carin Granath inte haft ett behov av assistans men att man genom räkningar och tidsredovisningarna vidhållit hennes behov av omvårdnad och tillsyn i enlighet med den ursprungliga ansökan.

Slutligen omfattar åtalet under åtalspunkten 1 att de tilltalade underlåtit att anmäla ändrade förhållanden, dvs. att Carin Granaths behov av assistans minskat eller upphört.

Åtalspunkten 2 har lagts ner av åklagaren under huvudförhandlingen.

Åtalspunkterna 3-5 omfattar påstådda gärningar begångna av företrädare för assistansbolaget Maxia Care AB samt två till bolaget knutna assistenter. De två sistnämnda assistenterna hänvisas till under åtalspunkten 1 på så sätt att åklagaren påstått att deras tidsredovisningar varit oriktiga samt att dessa oriktiga uppgifter lämnats till Försäkringskassan av Carin Granath, Fredrik Granath och Hans Blomqvist i samförstånd.

Tingsrätten inleder sin prövning med frågan om Carin Granaths behov av assistans vid ansökningstillfället varit grundat på överdrivna eller falska uppgifter. Därefter prövar

tingsrätten påståendet att Carin Granath m.fl överdrivit eller lämnat falska uppgifter rörande hennes assistansbehov för tiden efter ansökan och fram till sommaren 2022. Tingsrätten har också att pröva om Carin Granath eller någon av de andra tilltalade underlåtit att anmäla ändrade förhållanden till Försäkringskassan samt slutligen i vad mån uppgifter i tidsredovisningar eller räkningar i sig är felaktiga samt vem som kan hållas ansvarig för dessa felaktigheter.

HAR CARIN GRANATH HAFT BEHOV AV ASSISTANS VID ANSÖKNINGSTILLFÄLLET 2016?

Carin Granath ansökte den 23 augusti 2016 om assistansersättning på därför avsedd blankett från Försäkringskassan. Underskriften är ytterst darrig men det finns ingen anledning att tro att det inte är Carin Granath som undertecknat ansökan. På ansökan har under ”telefonnummer där Försäkringskassan kan nå dig” antecknats 070-408 88 39 (Hans Blomqvist, pappa).

I ansökan har uppgivits att en behovsbeskrivning lämnas separat. En sådan beskrivning har sammanställts den 11 augusti 2016 av Emil Classon från Assistansbolaget i Sverige AB. Av handlingen framgår att sammanställningen bygger på uppgifter Carin Granath lämnat i telefon samt att Hans Blomqvist och Fredrik Granath varit närvarande hos Carin Granath vid telefonsamtalet med Emil Classon och varit henne behjälpliga vid samtalet. I beskrivningen angavs bland annat att Carin Granath behövde hjälp med all förflyttning samt med all ADL, aktiviteter i dagliga livet. Enligt beskrivningen var bland annat omfattningen av handgriplig hjälp i samband med personlig hygien under en vecka 45 timmar och 10 minuter, omfattningen av hjälp i samband med måltider under en vecka 22 timmar och 45 minuter, omfattningen av handgriplig hjälp i samband med på- och avklädning under en vecka 4 timmar och 13 minuter, omfattningen av hjälp i samband med kommunikation under en vecka 1 timme, omfattningen av hjälpbehovet som rör hushållssysslor m.m. per vecka 15 timmar och 45 minuter samt omfattningen av hjälp i samband med fritidsaktiviteter under en vecka 3 timmar.

Yrkandet till Försäkringskassan uppgick slutligen till assistans all vaken tid samt väntetid under natten, 140 timmar och 50 minuter.

Till ansökan bifogades även en ADL-utredning av den 2 augusti 2016 utförd av arbetsterapeut vid Skövde Rehab. Av denna framgår bland annat att Carin Granath hade röststyrd telefon hängande kring halsen då hon inte kunde manövrera telefonen med sina händer, att hon hade svårt att uttrycka sig i tal och inte kom ihåg ord samt upprepade samma ord flera gånger. Hon pratade osammanhängande och kunde inte koncentrera sig. Det framgår vidare att Carin Granath satt i rullstol och blev körd av annan person då hon inte kunde köra själv. Vid förflyttning i och ur säng från rullstol skedde det via sidoförflyttning. Arbetsterapeuten lade Carin Granaths armar kring sin hals och höll henne runt midjan. Carin Granath kunde stödja på fötterna och förflyttning skedde i sidled. Vid förflyttning från sittande på säng till liggande behövdes två personer, en som tog i överkroppen och en som lyfte upp benen i sängen. Vid förflyttning till och från toalett eller duschstol skedde detta med sidoförflyttning och med hjälp av en person. Carin Granath fick sitta vid ett handfat och kunde själv tvätta händerna men inte lyfta dem mot ansiktet. Hon kunde inte själv ta handduken. Carin Granath kunde inte ta av eller på sig sina kläder vid bedömningen. Carin Granath hade kateter och för att sköta magen krävdes lavemang.

Vad gällde matintag kunde Carin Granath enligt egna uppgifter ibland äta själv om hon satt framåtlutad över bordet och stödde armarna på bordsskivan samt åt med barnbestick. Oftast blev hon matad av sin make. Hon uppgav att hon kunde dricka genom att böja överkroppen fram över ett glas med sugrör. Carin Granath uppgav att allt rörande hemmet eller barnen, såsom städning, matlagning, inköp av dagligvaror, tvätt och ta hand om barnen skötes av maken eller anhöriga.

Även ett läkarintyg bifogades till ansökan om assistans. Utlåtandet är undertecknat den 21 juli 2016 av distriktsläkare Regine Deuschel, Närhälsan Hjo. Av utlåtandet framgår att detta baserades på undersökning av Carin Granath den 21 juli 2016,

journaluppgifter från och med den 1 december 2014 samt anhörig, pappas, beskrivning av patienten den 11 juli 2016.

Diagnosen Multipel Skleros angavs och läkaren beskrev att Carin Granath fått diagnosen MS 2010 samt att en successiv försämring sedan dess skett skovvis av hennes fysiska och psykiska tillstånd. Av utlåtandet framgår att Carin Granath med varje skov blev mer handikappad och vid undersökningstillfället kunde gå med kryckor högst 30 meter, men oftast behövde rullator. Carin Granath kunde inte klara sin kroppshygien själv, inte äta själv och inte tappa blåsan själv. Hon fick bromsmedicin med kraftiga biverkningar. Vid undersökningen hade Carin Granath minnessvårigheter och svårt att förstå och prata. Hon hade dessutom inflammation i synnerven samt nedsatt hörsel. Hon blev snabbt uttröttad och hade svårt med koncentrationen. Av utlåtandet framgår att Carin Granath hade smärta hela tiden i kroppen, domningar och stickningar samt svaghet i armar och ben samt obalans. Hon hade ramlat och slagit i ryggen med akutvård som följd samt den nedsatta kraften i armar och ben gjorde så att hon tappade saker. Det angavs vidare att Carin Granath var kopplad till specialistvård hos Neurologimottagningen i Skövde. Undersökande läkare bedömde att Carin Granath var i behov av personlig assistans för kroppshygien, påklädning, förflyttning, toalettgång samt matintag.

Under Försäkringskassans utredning om assistansersättning gjordes ett personligt möte med Carin Granath på LSS-kontoret i Hjo den 1 september 2016. Från Försäkringskassan deltog Marie Dahlin. Carin Granath deltog tillsammans med sin far samt LSS-handläggaren Annette Jacobsson samt Emil Classon från Assistansbolaget i Sverige AB.

Vid mötet gick man igenom Carin Granaths aktuella situation, personliga behov, hemliv, handräckning och annan förflyttning, fritids- och samhällsaktiviteter, hjälp inom andra områden samt behov under dygnsvilan. Försäkringskassan bedömde att Carin Granath tillhörde grupp 3 i den personkrets som kan ha rätt till assistansersättning då hon hade ett varaktigt, stort och omfattande funktionshinder som

gav upphov till betydande svårigheter i den dagliga livsföringen. Efter genomgång av behoven kom Försäkringskassan fram till att de grundläggande behoven uppgick till 30 timmar och 5 minuter samt andra personliga hjälpbehov till 69 timmar och 15 minuter, tillsammans alltså 99 timmar och 20 minuter per vecka eller 14 timmar och 12 minuter per dag.

Efter komplettering av läkarutlåtande samt samtal med uroterapeut beslutade Försäkringskassan den 16 november 2016 att Carin Granath fick assistansersättning för i genomsnitt 99,33 timmar per vecka. Till grund för beslutet låg ansökan, ADL-utredning, läkarutlåtande, utredning på LSS-kontoret, kompletteringen från läkare samt uroterapeut.

Av den skriftliga dokumentationen som lades fram i samband med ansökan om assistans framgår således att Carin Granath haft sjukdomen MS sedan 2010 samt att sjukdomen uppträder skovvis. Carin Granath har själv uppgett att hon vid ansökningstillfället var inne i ett allvarligt skov och insåg att hon inte klarade sig själv längre. Hon såg inte assistans som något positivt men förstod att det var nödvändigt. Hon hade då haft rullstol sedan 2010, men periodvis kunnat gå ett antal meter.

Fredrik Granath har i förhör bekräftat Carin Granaths uppgifter om att hon vid ansökan 2016 hade behov av rullstol samt inte kunde laga mat, städa, ta hand om barnen eller äta utan att han delade maten åt henne.

Även Hans Blomqvist, som har levt med anhöriga som lidit av MS i 25 år, har bekräftat att Carin Granath 2016 hade flera aggressiva skov av MS och bland annat var inlagd på Sahlgrenska sjukhuset i Göteborg för detta.

Att Carin Granath led av MS vid ansökan om assistansersättning är således klarlagt. Frågan är då om det finns någon utredning som visar att den skriftliga dokumentationen i samband med ansökan är felaktig eller att Carin Granaths, Fredrik

Granaths eller Hans Blomqvists uppgifter om hennes hälsotillstånd vid ansökningstillfället är falska eller överdrivna.

Det kan konstateras att några filmer eller foton från tiden 2016 inte förevisats. Åberopade fotografier är i allt väsentligt från 2018 och framåt, förutom något foto som är från 2014. Även om vissa foton utvisar Carin Granath stående utan stöd eller sittandes vid matbord kan fotona inte anses ha sådant bevisvärde att det därigenom är styrkt att Carin Granath, Fredrik Granath och Hans Blomqvist lämnat överdrivna eller falska uppgifter om hjälpbehovet vid ansökan om assistans 2016.

Vad gäller vittnesiakttagelser från 2016 har Marie Dahlin från Försäkringskassan uppgett att hon träffat Carin Granath en gång 2016 i samband med möte i Hjo inför beslutet om assistansersättning samt att hon inte reagerade på något särskilt. Enligt Marie Dahlin var Försäkringskassans uppgift vid assistansersättning att bedöma om det som personer uppger att han eller hon behöver hjälp med är styrkt av läkarutlåtande. Försäkringskassans roll är inte att ifrågasätta vad läkaren skrivit.

En granne till familjen Granath, Siebren De Boer, har i förhör uppgett att han 2016 eller 2017 sett Carin Granath gå minst 20 meter med käpp. Vittnet Martin Tjernberg har berättat om att han sett Carin Granath gå med krycka en gång år 2016 eller 2017. Slutligen har Emil Classon omvittnat att han var med på mötet i Hjo augusti 2016 som representant för Assistansbolaget i Sverige AB. Han fick uppfattningen att Carin Granath var svårt sjuk, att hon hade svårt att prata och satt i rullstol med en filt över benen. Hans uppfattning har också varit att Försäkringskassan grundar sitt beslut främst på läkarutlåtande och inte på behovsbeskrivningen som mera är ett framställt yrkande.

Det kan konstateras att det hjälpbehov som uppgetts i behovsbeskrivningen är i vissa delar större än det behov som beskrivs i läkarintyget. Bland annat har läkaren beskrivit att Carin Granath kunde gå högst 30 meter med kryckor men främst behövde rullator. Carin Granath behövde således inte hjälp med all förflyttning och kunde lämnas

ensam. Försäkringskassan torde ha beaktat detta då de i sitt beslut kraftigt minskat antalet beviljade timmar i jämförelse med yrkade timmar. Bland annat beviljades endast 7 timmar i veckan för förflyttning. Allt tyder således på att det i första hand är läkarintyg och ADL-utredningar som ligger till grund för beslut om assistans.

Att Carin Granath möjligen setts av någon granne gående 20 meter med käpp eller krycka 2016 kan således vara helt i enlighet med vad undersökande läkare angett.

Vid en samlad bedömning av frågan om Carin Granath haft behov av assistans i den omfattning som beslutats hösten 2016 finner tingsrätten således att det inte är styrkt att några överdrivna eller oriktiga uppgifter om Carin Granaths hälsotillstånd eller behov av assistans lämnats av någon av de tilltalade och inte heller lett till något vilseledande av Försäkringskassan i samband med ansökan i augusti 2016. Carin Granath har således vid ansökan om assistans haft ett behov som motsvaras av den assistans hon senare beviljats.

HAR CARIN GRANATH HAFT BEHOV AV ASSISTANS FRÅN NOVEMBER 2016 TILL ÅRSSKIFTET 2021/2022?

Det är ostridigt att Carin Granath lider av MS, vilket är en sjukdom som går i skov. Hennes sjukdomsbild kompliceras av att hon dessutom drabbats av cancer och det är mycket oklart hur denna sjukdom samt åtföljande behandlingar påverkat och påverkar hennes MS.

Av åberopat läkarintyg från den 23 mars 2022 upprättat av professor Oluf Andersen, specialist i neurologi vid Göteborgs universitet framgår att Carin Granaths MS-sjukdom fram till 2016 uppträtt i skov men därefter smygande övergått till mera gångsvårigheter samt förlamningar i armar, bål och blåsa. Sjukdomen har enligt intyget övergått i en progressiv fas och Carin Granath kommer fortsatt att sakta försämrats. Av läkarintyget framgår vidare att Carin Granath i oktober 2019 fick en rad epileptiska anfall och vid magnetröntgen kunde man konstatera en cancermetastas i vänster

tinningslob som opererades. Carin Granath hade dessförinnan i januari 2017 opererat bort en malign tumör i ena bröstet samt i augusti 2018 opererat bort lungmetastaser.

Av handlingarna framgår att bromsmedicineringen mot MS fick avbrytas på grund av cancerdiagnosen och Carin Granath har under åren genomgått cytostatikabehandling i omgångar samt immunterapi. Carin Granath har själv uppgett att hon under cellgiftsbehandling och immunterapi mått relativt bra samt att MS-sjukdomen inte under behandlingarna nämnvärt försämrats. Hon har i förhör uppgett att hon under åren haft bättre och sämre dagar eller perioder samt att hon under de bra perioderna kunnat gå korta sträckor oftast med stöd som krycka, stavar eller annan person.

Av läkarintyget från Oluf Andersen samt ny ADL-utredning från den 10 mars 2022 framgår att Carin Granath sedan i vart fall 2022 är rullstolsbunden och behöver hjälp med praktiskt taget all ADL.

Frågan är då om Carin Granath haft behov av assistans under tiden efter det att assistans beviljats och fram till årsskiftet 2021/2022.

Bevisningen i denna del utgörs huvudsakligen av fotografier ur familjen Granaths privata album, två korta filmer, smskonversationer, vittnesuppgifter från grannar samt från personal på olika hår-, nagel- och fotvårdssalonger. Dessutom har åberopats att det förekommit överdrivna eller falska uppgifter i tidsredovisningar eller räkningar om personlig assistans vilket enligt åklagaren visar att behovet av assistans inte funnits eller varit mindre än uppgivet.

Tingsrätten redovisar nedan den åberopade bevisningen i olika delar samt kommenterar respektive bevisning för att sedan slutligen göra en samlad bedömning av den åberopade bevisningen.

Fotografier ur förundersökningen protokollsbilaga I sidorna 2295 – 2361 är tagna ur familjen Granaths fotoalbum och på de flesta fotona står dagen då fotot togs på baksidan. Några bilder saknar information om vilken dag fotot togs. Av

anteckningarna på foton framgår att de kan dateras från början april 2018 till mars 2022.

På flera foton från hösten 2018 syns Carin Granath stå, ofta stödjande mera på ena benet och vid något tillfälle eventuellt med stöd av en bänk eller disk i bakgrunden samt hållande sin mobil. Även om Carin Granath uppgett att det kan ha varit någon annan som tagit foton av henne är det uppenbart att hon vid fem tillfällen tagit en selfie. I december 2018 står hon inne bredvid en julgran och med sina barn framför sig.

Under 2019 finns ett tjugotal foton, varav, som tingsrätten funnit helt klart, ett antal selfies där Carin Granath står i sitt sovrum framför en spegeldörr, i en hiss samt i anslutning till en trappa på ett hotell. Ibland har hon peruk, ibland inte. Det finns även något foto där Carin Granath står utan stöd i sanden samt på en camping, troligtvis Böda Sand. Några foton ser ut att ha tagits i samband med sjukbesök.

Under 2020 finns inga daterade fotografier, det finns några från sjukhuset troligen i samband med operation av metastaserna i hjärnan. Foton under 2021 är alla bara bilder av Carin Granaths ansikte. 2022 finns ett foto från mars 2022 då ett barn fyller 13 år och där Carin Granath står lutad mot en köksbänk med en tårta på fat i högerhanden.

Kortköp som kopplats till datum på foton gör att man kan avgöra att foton tagits ett på Teneriffa i april 2018, andra i Göteborg, några på Öland och något i Jönköping.

Digitala privata foton har extraherats ur beslagtagna Macbook. Förutom några foton från 2014 och 2015 avser foton olika situationer under 2018 och 2019. Foton synes oftast ha varit tagna i samband med jul, nyår, födelsedag eller resa. På många foton sitter Carin Granath vid dukade matbord och ibland håller hon i ett bestick. Hon håller i ett glas på några bilder och det finns bilder där hon håller en tårta eller kakor på fat framför sig. På en bild ser det ut som hon tänder ett ljus med tändsticka. Det finns ett foto från den 17 april 2018 där en kvinna med randig hatt är fotograferad bakifrån då hon går på en gata i utlandet. Det har enligt geolokalisering visat sig vara en gata på

Teneriffa. Det är klarlagt att familjen Granath var på Teneriffa den aktuella tiden och ett foto taget den 19 april 2018 på Carin Granath visar en likadan hatt som den damen bär på bilden den 17 april 2018. Enligt tingsrättens mening är det ställt utom allt rimligt tvivel att det är Carin Granath på bilden den 17 april 2018.

Det finns även ett foto där Carin Granath den 13 augusti 2018 står på en golfbana och håller upp en golfklubba. Ytterligare ett foto med en person på en golfbana från den 13 maj 2020 har åberopats men av det kan man inte dra slutsatsen att det är ryggen på Carin Granath man ser.

Det finns två korta filmsekvenser som förevisats. På den ena från 1 februari 2020 sitter Carin Granath på knä på golvet med en katt som fyller år framför sig. Hon reser sig upp från golvet och tar då stöd av bordet. På den andra filmen från den 12 juni 2017 står Carin Granath upp utan stöd och hjälper dottern blåsa ut ljusen på en tårta. Dottern fyllde tre år.

Slutligen framgår av fotografier från familjen Granaths bostad från den 8 juni 2022 att det i ett förråd fanns två golfbagar, en herr och en dam.

Sammanfattningsvis kan man av fotografierna dra slutsatsen att Carin Granath vid de aktuella tillfällena kunnat stå utan stöd och ta en selfie, hålla i ett tårtfat, tända ett ljus, hålla i bestick, hålla i en golfklubba samt resa sig från golvet med stöd av ett bord. Tingsrätten återkommer till vilken betydelse detta har vid den samlade bedömningen av Carin Granaths behov av assistans.

Vittnesuppgifter

Efter cancerbehandling tappade Carin Granath hår och fransar samt fick problem med sina naglar. Hon har därvid besökt olika salonger, ibland med rekvisition från sjukvården.

Reidun Söderqvist Hedberg innehavare av Salong Reidun i Hjo har omvitnat att Carin Granath besökte salongen, enligt bokningssystemet, den 19 december 2020, den 13 och 20 februari 2021 och den 6, 13 och 25 mars 2021. Hon har inte själv behandlat Carin Granath och inte alltid varit på salongen, men har sett Carin Granath komma till salongen några gånger. Maken Fredrik var med en eller två gånger. En gång hade Carin Granath stavar som hon ställde åt sidan. Hon har inte tänkt på hur Carin Granath kommit upp för de två stegen i yttertrappan. När man kommit in genom dörren är det plant och inga trappor till klipplatserna. Hon har endast vetat att Carin Granath haft cancer. För att behandla fransar måste man gå ned i källaren. Hon minns att man diskuterat om man skulle flytta upp fransbehandlingen för Carin Granaths skull. Det har avbokats besök ett antal gånger av Carin Granath. År 2022 har hon sett Carin i rullstol.

Ellinor Arvidsson, dotter till Reidun Söderqvist Hedberg, har arbetat sin nagelteknolog och fransstylist på salongen i Hjo. Hon har sitt fransrum i källaren. Hon har gjort naglar och fransar på Carin Granath några gånger, mest naglar. Nagelbordet står vid fönstret ut mot gatan och hon har sett Carin Granath kommit med stavar eller med sällskap. Hon minns ingen rullstol men vet att man diskuterade i december 2021 eller 2022 om det gick att köra in med rullstol på baksidan av salongen. Carin Granath har varit nere i källaren två gånger för att göra fransar. Den ena gången var maken med ner i källaren. Andra gången gick Carin Granath ner själv, hon såg inte hur då hon gick före.

Jessica Hansson från Rapunzel of Sweden i Göteborg har uppgett att salongen specialiserat sig på hårsättningar som peruker och hårdelar. Hon har behandlat Carin

Granath en gång och tejpade då om en hårförlängning. Hon har sett Carin Granath tre, fyra andra gånger 2020 och 2021. Hon vet också att de haft mailkontakt då det skett många avbokningar från Carin Granaths sida. En man har alltid varit tillsammans med Carin Granath och besöken på salongen har varit i samband med att de besökt Sahlgrenska. Hon har inte sett någon rullstol och minns inte stavar eller kryckor. Carin Granath har kunnat gå ca 10 meter in till frisörstolen utan bekymmer. Hon har sett Carin Granath vid ett tillfälle hålla i en ponytail men minns inte hur den hanterats. Hon vet inte var Granaths parkerat bilen.

Även *Carin Manzini* arbetar på Rapunzel och har uppgett att hon gjorde en tejpfortjockning med löshår en gång på Carin Granath samt senare en hårdel i form av en hästsvans. En man var tillsammans med Carin Granath på salongen. Hon minns ingen rullstol eller kryckor men kan inte svära på att kryckor inte var med. Hon minns inte tillfället med hästsvansen säkert men i nio fall av tio vill kunden själv prova att sätta upp svansen. Hon kan inte säga om Carin Granath lyfte armarna i detta fall.

Ellinor Palm innehade en nagelsalong i Skövde där Carin Granath varit kund. Det har inte rört sig om många besök och maken har nog alltid varit med. De senaste tillfällena 2022 kom Carin Granath i rullstol. Carin Granath hade svårt att sträcka fram sina händer tillräckligt långt för manikyr. – År 2019 var hon och Carin Granath på samma bröllop. Hennes bästa kompis gifte sig med Fredrik Granaths bror. Hon såg inte Carin Granath sitta i rullstol eller ha andra hjälpmedel men noterade att denna saknade hår. Vid middagen satt de vid ett runt bord. De var nog sex personer, varav Carin och Fredrik Granath var två och de satt bredvid varandra. Hon tror de gick innan desserten. Hon tror Carin Granath åt förrätt och huvudrätt men tänkte inte på hur denna åt. Hon drack alkohol och hade inget fokus på Carin Granath då hon var tärna och höll tal.

Ludmila Helleberg bedriver fotvård i Hjo och har haft Carin Granath som kund. Hon har berättat att Carin Granath under 2019 hade 11 bokningar men avbokade hälften då hon mådde dåligt. Det blev fem eller sex besök under 2019 och två under 2020. Cytostatikabehandlingar påverkar fötterna och Carin Granath blev sämre och sämre. I

början hade hon käpp och sedan krycka samt från 2020 rullstol. Någon gång var en assistent med Carin Granath. Carin Granath kunde själv ta sig från rullstolen till behandlingsstolen. Vissa gånger hade Carin Granath svårare att röra ben och fötter samt fingrar. Maken lämnade och hämtade Carin Granath.

Louise Hiller har berättat att hon städade hos familjen Granath till och från under ett par år, kanske 2017 till 2019. Det var hemstäd två gånger i månaden ca två timmar på morgonen i slutet av veckan. När hon kom var oftast hela familjen hemma. Sedan följde mannen barnen till skola/förskola. Carin Granath var då ensam hemma och satt ofta i soffan och tittade i telefonen. På husets ovanvåning fanns dusch- och sovrum samt ett eller två barnrum. På bottenplan fanns kök och vardagsrum, toalett samt ett allrum som gjordes om till sovrum. Carin Granath var oftast inte i samma rum som det städades i utan rörde sig runt lite. Hon såg inte att Carin Granath rörde sig onormalt och denna kunde ta sig upp till ovanvåningen. Hon såg inga hjälpmedel. Hon minns inte när man gjorde om allrummet till Carin Granaths sovrum. Hon kunde uppleva Carin Granath som dämpad och trött.

Claudia Bankler har både städat och varit assistent åt Carin Granath. Hon har uppgett att hon slutade som assistent den 31 december 2023. Hon städade hos familjen Granath i två år från 2018. Hon var där varannan vecka två timmar åt gången. Fredrik Granath kunde följa barnen eller om de gick själva var han och Carin Granath kvar hemma. Hon vill minnas att det fanns ett sovrum på bottenplan. På övervåningen fanns badrum och barnens sovrum. Man tog sig mellan planen via en trappa. Hon minns ingen trapphiss. När hon städade satt Carin Granath i köket eller låg i sängen. Carin Granath kunde röra sig mellan rummen. Hon såg inte denna använda trappan. Hon vet inte hur Carin Granath åt. Louise Hiller städade hos Granaths innan hon började där. Hon vet inte hur många gånger Louise Hiller var på plats.

Oskar Karlsson har arbetat på Böda Camping och berättat att han sommarjobbat somrarna 2017 till 2022. Han har haft kontakt med Carin Granath rörande bokningar. All kontakt har skett via mail. Han tror att familjen bott i stuga på campingen vid tre

tillfällen. Man var extra tillmötesgående då Carin Granath var sjuk i cancer. Han minns att det var flera avbokningar och frågan om kompensation vid något tillfälle. Ett år bokade familjen en handikappvänlig stuga. Man kan då få extra stöd till toaletten m.m. Han minns inte om de ordnade ett sådant stöd. För övrigt finns handikapptoaletter i alla servicehus. Han har inte träffat Carin Granath. Fredrik Granath kom till receptionen om det var någon fråga om dök upp. Han minns att det var strul en gång då de krävde ett läkarintyg vid avbokning.

Siebre De Boer, granne till Carin Granath, har berättat att han flyttade till Fiskargränd 2014. Hans hus ligger ett stenkast från Granaths hus. Han känner inte Carin Granath men de hälsar om de ses. Han har varit hemma hos Granaths en gång. Hans son umgås med sonen Granath. Carin Granaths pappa har bott i samma hus som hans svärföräldrar. Han har hört att Carin Granaths pappa flyttade då han fick mycket jobb med att bo nära sin dotter. Granaths hus har varit väldigt avstängt. Fönster har varit fördragna och ett plank gör att man inte ser vem som sitter på verandan. Han har sällan sett Carin Granath röra sig i Hjo. Fredrik Granath kan han ha sett i affären eller ute med barnen vid stranden. Någon gång har Carin Granath varit med. I början gick hon som vanligt. Sedan hade hon käpp för att gå bättre. Det kan ha varit 2016 eller 2017. En gång hörde han Carin Granath skrika efter familjen och upprörd nästan springa 20 meter utan käpp. När hon såg honom återgick hon till "käppstilen". Man kunde då och då se Carin Granath på gatan med käpp. Han har två kompisar med muskelsjukdomar. Den ene har ALS och man gjorde en insamling för att han skulle kunna operera sig i Ryssland. Då startade Carin Granath en insamling för sin sjukdom. När hans kamrat skaffade käpp då skaffade Carin Granath käpp. Han hoppas att Carin Granath verkligen har MS och cancer och vet att MS går i skov. När polisen tog kontakt med honom trodde han det rörde insamlingen.

Jill Frej har bott granne med familjen Granath sedan 2021. Hon har pratat med Carin Granath några gånger och vet att denna är sjuk och ordnade en insamling 2016, 2017. Hon har sett Carin Granath i Hjo tillsammans med sin man. När hon flyttade in på

Vallgatan såg hon hemvårdsbilen hos Granaths på förmiddagarna. På eftermiddagarna kunde Carin Granath gå ut med stavar förbi hennes hus. Efter den sommaren har hon inte sett Carin Granath gå. Sommaren 2022 satt Carin Granath i rullstol. Hon vet att Carin Granath hade rullstol redan innan hon flyttade in på Vallgatan. Hon hade sett henne ute i rullstol under pandemin.

Annette Nilsson har berättat att hon bor något hus från Carin Granath och såg denna ute på gatan utanför sitt hus, troligen våren 2022. Carin Granath gick fram och tillbaka utanför huset. Hon såg inte så noga då hon passerade förbi i bil. Hon minns inga hjälpmedel eller om någon annan fanns i närheten. Någon gång 2017 såg hon Carin Granath gå ur en taxibil på parkeringen utanför vårdcentralen. Carin Granath höll i sin pappa och de tog sig 20 meter in till byggnaden.

Charlotta Lindqvist har uppgett att hon inte har någon kontakt med familjen Granath. Hon har bara hälsat ute på gatan. Fredrik Granath har varit med. Det kan ha varit 2017 kanske. Hon kan inte beskriva hur Carin Granath gick eller om hon hade hjälpmedel. De senast två åren har Carin Granath åkt rullstol och haft någon person med sig.

Martin Tjernberg, granne med familjen Granath har uppgett att han är svärfar till Siebren De Boer samt att de pratat om Carin Granath. Han fick reda på att Carin Granath led av MS då hon själv berättade det 2014 eller 2015. Han såg henne då promenera raskt och kraftfullt på strandpromenaden i Hjo. De möttes ett antal gånger då han gick sin morgonpromenad på ca 4 km. Carin Granath hade en tendens att undvika honom och titta bort, vika av eller titta i sin telefon. Han tyckte det var konstigt att Granaths var hemma och inte arbetade. Han frågade Fredrik Granath en gång och fick till svar att denne jobbade på Volvo med siffror på eftermiddagarna. Carin Granath svarade att Fredrik Granath skötte henne. En gång när Fredrik Granath var ute och pratade med hans barnbarn ringde eller sms:ade Carin Granath och Fredrik skämtade att han inte fick gå längre utan måste hem.

Han gick även promenader senare och mötte Carin Granath på strandpromenaden strax före pandemin. Det kanske var 5-10 gånger. Hon vek undan eller vände. Hon hade inga hjälpmedel vad han minns. Ett fåtal gånger har hon gått med kryckor. Ibland hade hon kläder med huva men han kände igen henne. Han kan ha sett henne på 10 meter eller 50, eller 200 meters håll. Han har sett henne i rullstol i kyrkan vid advent.

Han minns en episod då han tror hela familjen Granath var ute. Carin Granath ropade och halvsprang mot honom, halva tomten kanske, för att fråga om han kunde passa deras hus då de åkte på semester. Det kan ha varit 2020, eller 2019 eller ett annat år. De åkte flera år på semester. Efter polisrazzian dök det upp en assistent och det blev dagliga turer med rullstol. Han har inga konflikter med sina grannar och det var inga diskussioner om tvättstugan då han bodde i samma hus som Carin Granaths pappa. Han tror denne flyttade då han inte orkade bo så nära sin dotter då han fick sms jämt.

Sammanfattningsvis kan konstateras att det rör sig om vittnesuppgifter om iakttagelser för flera år sedan. Flera vittnen har varit osäkra på vilket eller vilka år de gjort sina iakttagelser. Uppgifterna går också isär huruvida Carin Granath gått med hjälp av stöd, med stavar, kryckor eller använt rullstol. Även om det således hörts flera vittnen är det vanskligt att av dessa utsagor dra några avgörande slutsatser om Carin Granaths förmåga att ta sig fram och röra armarna m.m. Det ska också beaktas att Carin Granath själv uppgett att det fanns perioder då hon mådde bättre samt att det av läkarintyg från 2016 framgår att Carin Granath kunde gå med visst stöd ca 20 meter. Av förhören med personal på olika salonger framgår också att Carin Granath avbokat ett stort antal tider för behandlingar, möjligen beroende på att hon då mådde sämre.

Golfutrustningen

Det har konstaterats att familjen Granath vid husrannsakan hade två golfset i ett källarförråd, ett damset och ett herrset. Det har också framkommit genom förhören med Carin Granath och Hans Blomqvist att Carin Granath innan sjukdomen var en duktig golfspelare samt att Fredrik Granath med tiden började att spela golf. När han började spela köptes det ett damset till honom som nybörjare. De har vidare uppgett att Carin Granath inte kunnat spela golf sedan sjukdomsskovet 2016 men att hon varit med på golfbanan och åkt bredvid i permobil. Carin Granath har uppgett att den ena golfbagen med ett ulligt djur på tillhör hennes son, som är född 2009. Bilden där hon står och håller upp en klubba har tagits av Fredrik Granath. De var så glada över att hon tagits ut till immunterapi. Bra dagar har hon kunnat hålla uppe händerna.

Av mailkonversation med Mattias Borger på Brevikens Golfklubb framgår att Carin Granath sökte medlemskap i golfklubben den 18 juni 2018, att hon sa upp medlemskapet den 13 januari 2019 på grund av cancerbehandling på Sahlgrenska, att hon skaffade nytt medlemskap den 18 juni 2020, att hon ville avsluta sitt medlemskap den 20 oktober 2020 då hon fått en hjärntumör, att hon den 30 mars 2021 ville bli medlem snarast och att hon den 1 december 2021 ville avsluta medlemskapet då hon satt i rullstol. Det framgår vidare att Carin Granath och Fredrik Granath hade två starttider registrerade den 16 juni 2021, en tid är ankomst- registrerad, ingen har sett dem spela samt att Mattias Borgers ”magkänsla är att de aldrig spelat där”. De har vid något tillfälle gästade restaurangen eller golfshopen.

Mailkonversation har skett med Dimbo Golf och av den samt kvitton framgår att Fredrik Granath den 8 juni 2018 inköpte en silvrig golfvagn unisex, en bärbag unisex, ett järnset och en driver för dam, samt fairwaywood för dam, allt till ett pris av 18 300 kr. Dagen efter köpte han golfskor för dam, storlek 38,5 samt golfbollar för herr. Under våren 2020 köpte Fredrik Granath en golfvagn samt kläder, dam och herr. Carin Granath köpte enligt kvitto den 26 maj 2020 en golfbag, Titleist.

Sammanfattningsvis är det klarlagt att Carin Granath periodvis varit medlem i en golfklubb samt att det i familjen inköpts golfutrustning, kläder och skor passande till dam och herr. De största inköpen har gjorts under 2018, vilket är något märkligt om man inte tänkt spela golf. Det är vidare bestickande att Carin Granath poserar med en golfklubb 2018 men det finns ingen som sett henne spela eller aktivt delta på annat sätt på golfbanan. Uppgifterna om att Fredrik Granath som nybörjare använt damklubbor samt att sonen numera brukar det ena golfsetet är inte i sig så orimliga att de kan helt bortses ifrån. Tingsrätten återkommer till uppgifterna om golfutrustning under den samlade bedömningen.

Utlandsresor

I målet är ostridigt och framgår av mailkonversation med Vingresor att Carin och Fredrik Granath varit på semester på Teneriffa i april 2018 samt i november 2017 och att Carin Granath varit på Teneriffa med assistent i mars 2023. Vid den sistnämnda resan framgår att boendet var anpassat för rullstol och med dusch. Av återopade foton från de två andra boendena framgår att ett boende var handikappanpassat medan ett inte var det. Carin Granath har uppgett att det gick att ta sig ned för ett antal trappsteg med rullstol och hjälp samt att det fanns dusch i lägenheten med stol att sitta på.

Den slutsats man kan dra av utlandsresorna är möjligen att det varit tillräckligt med en assistent på plats för att tillgodose Carin Granaths behov av assistans.

Sms-meddelanden

En rad sms-meddelanden mellan Hans Blomqvist och Carin Granath har återopats. Den 20 november 2021 diskuteras vilka läkarintyg som behövs, förmodligen för att visa för Försäkringskassan.

Den 13 december 2021 diskuteras ett besök i kyrkan för att fira lucia. Hans Blomqvist svarade att det var bäst med rullstol. Carin Granath svarar ”käpp och Fredrik under armen. Är det ok”. Hans Blomqvist svarade att det var för långt att gå och Carin

Granath replikerade ”25 m långsam gång”. Hans Blomqvist skrev då bland annat ”det står mycket på spel”, ”utmana inte ödet”, ”stanna hemma om ni inte kan använda rullstolen”, ”varför utsätta sig för risker” och ”vi har tillräckligt med problem”. Det diskuterades vidare om rullstol i kyrkan och det blev så. Carin Granath skrev senare ”det var väldigt många som såg mig sitta där i rullstolen med Fredrik och Astrid” varvid Hans Blomqvist svarade att ”det var bra att dom såg dig i rullstol”. Carin Granath svarade ”ja men hur ska FK kunna få veta det”. Det diskuteras sedan om vilka pengar Carin Granath ska leva på under tiden man överklagar.

Den 19 december 2021 skrev Carin Granath till sin far och påminde om ett telefonmöte med en Malin dagen därpå och frågade om brev från Försäkringskassan varvid Hans Blomqvist svarade att han hade influensa, att han inte fått brev från kassan samt att han talat med en doktor som undrade om de varit i kontakt med en arbetsterapeut på Rehab.

Den 14 januari 2022 diskuterade Hans Blomqvist och Carin Granath hur man skulle finansiera Fredrik Granaths lön varvid Hans Blomqvist svarade att ”du använder mammas pengar för att betala hans lön. Dom får du tillbaka när du vinner mot AFK”.

Den 18 januari 2022 diskuterade Hans Blomqvist och Carin Granath om hon skulle ha en rullstol på varje våning eller om hon skulle ha rullstol på nedre botten och rullator på övervåningen, allt ”ifall de kommer”.

Den 25 januari 2022 diskuterade de om hur Carin Granath tog sig ut på altanen och då hon svarade ”med käpp” skrev Hans Blomqvist att hon skulle använda rullstol istället och vara försiktig.

Carin Granath har uppgett att hon inte minns sms-meddelandena särskilt väl men att det handlade om att hon var rädd att förlora sin sjukersättning samt att meddelandena om kyrkan handlade om att hon var rädd för att ta rullstolen då det var höga trösklar

men fick hjälp av prästen och maken att parkera rullstolen längst bak i kyrkan och komma in i en bänk.

Sammanfattningsvis ger sms-meddelandena onekligen en bild av oro för att assistansen skulle komma att dras in och att man kunde bli ifrågasatt angående behovet av assistans. Vilka slutsatsen man kan dra om det verkliga behovet av assistans vid denna tidpunkt är däremot vanskligt.

Assistenter som inte utfört något arbete

I målet är genom samtliga hördas uppgifter klarlagt att Phatcharin Blomqvist, Ara Bagi och Vida Mahmoudpour Tehrani aldrig utfört någon assistans åt Carin Granath. Enligt åtalet skall detta visa att Carin Granath i första hand inte haft behov av assistans alls och i andra hand inte haft behov av assistans i den utsträckning som hon beviljats.

Carin Granath har uppgett att Phatcharin Blomqvist och hon inte kom överens varför Phatcharin Blomqvist enbart arbetade som assistent hos hennes syster Irene fram till dennas död. Hans Blomqvist och Phatcharin Blomqvist har bekräftat att detta är korrekt. Carin Granath har vidare uppgett att hon alltid haft assistans och haft behov av assistans i enlighet med Försäkringskassans beslut 2016. Hon har vidare uppgett att hon fått assistans genom Fredrik Granath och Hans Blomqvist samt under ett par år senare genom Claudia Bankler.

Fredrik Granath har bekräftat att han arbetat som assistent för Carin Granath dygnet runt sedan hon fick sin cancerdiagnos och beskedet att hon endast hade 1-2 år kvar att leva. Han har aldrig hört talas om assistenterna Ara Bagi eller Vida Mahmoudpour Tehrani och visste bara att Phatcharin Blomqvist arbetade för Irene. Han har uppgett att han och Hans Blomqvist utförde all beviljad assistans åt Carin Granath.

Hans Blomqvist har berättat att meningen var att Phatcharin Blomqvist skulle arbeta som assistent åt Carin Granath men de två kom inte överens. Själv var han assistent åt sin dotter Irene som var svår att hantera på grund av depressioner och aggressivitet.

Phatcharin Blomqvist kom dock bra överens med Irene. Det blev därför så att han kom att arbeta som assistent för Carin Granath tillsammans med Fredrik Granath och att Phatcharin Blomqvist arbetade för Irene. Ibland var både han och Phatcharin Blomqvist hos Irene då denne, som var överviktig, skulle vändas eller tas upp ur sängen. Han pratade med det dåvarande assistansbolaget och de uppgav att ändringar i tider och med schema skulle han och Phatcharin Blomqvist sköta själva. Han hade dock inte tid och ork att ändra i scheman utan det kom att bli så att Phatcharin Blomqvist fick lön för det arbete som han utförde hos Carin Granath medan han fick lön för arbete hos Irene trots att den assistansen utförts av Phatcharin Blomqvist. Att han tillbringade så mycket tid hos Carin Granath ledde senare till att han och Phatcharin Blomqvist skilde sig då hon tyckte att han försummade henne och bara ställde upp för sina barn.

Phatcharin Blomqvist har uppgett att hon kom att arbeta hos Irene tills denna avled. Det var Hans Blomqvist som sa åt henne att hon skulle arbeta hos Irene. Hon arbetade aldrig ensam hos Irene då hon inte kunde prata eller förstå svenska utan hon var alltid där tillsammans med Hans Blomqvist. Hon kunde inte heller läsa svenska men litade på sin man. Efter Irenes död kom Hans Blomqvist att vara mer och mer hos sin dotter Carin. Ofta var Hans Blomqvist hela dagen hos Carin Granath och hjälpte till med allt möjligt. Hon tyckte Carin Granath utnyttjade sin pappa.

Av den skriftliga bevisningen i form av tidsredovisningar m.m. framstår det som att Carin Granath under tiden november 2016 till augusti 2018 haft assistans i den utsträckning som hon beviljats. Enligt tidsredovisningarna skulle assistansen ha utförts av Hans Blomqvist, Phatcharin Blomqvist och Fredrik Granath. Vem som faktiskt utfört assistansen, förutom Fredrik Granath, samt under vilka tider är dock inte klart. Samtliga tre tilltalade har uppgett att det varit Hans Blomqvist som arbetat hos Carin Granath och Phatcharin Blomqvist som arbetade hos Irene. Då Hans Blomqvist i stor utsträckning synes ha varit tillsammans med Phatcharin Blomqvist då hon arbetade hos Irene är det dock oklart huruvida Carin Granath under denna tid verkligen haft

assistans och således inte heller haft behov av assistans i den utsträckning hon beviljats. Det är också graverande att den ersättning som utbetalats som lön till Phatcharin Blomqvist om sammanlagt 486 638 kr satts in på Hans Blomqvists konto och så gott som i sin helhet omedelbart överförts till Carin Granaths konto.

Från augusti 2018 engagerades ett nytt assistansbolag, Maxia Care AB. Till detta har Ara Bagi och Vida Mahmoudpour Tehrani varit knutna. Båda har uppgett att de aldrig varit assistenter åt Carin Granath och inte vet vem denna är. Carin och Fredrik Granath har bekräftat att de inte känner till de två assistenterna. Hans Blomqvist har däremot känt till dem och enligt egen uppgift förstått att de inte skulle utföra någon assistans för Carin Granath. Frågan är då om assistans från augusti 2018 utförts för Carin Granath i den omfattning som hon beviljats och i sådant fall vem som utfört den.

Fredrik Granath och Hans Blomqvist har båda uppgett att assistansbehovet aldrig minskade. De hoppade in och arbetade när ingen annan fanns. Fredrik Granath har tillagt att han inte reagerat på att han fått för lite betalt.

Av den skriftliga bevisningen framgår att såväl Fredrik Granath som Hans Blomqvist lämnat in tidsredovisningar för tiden november 2016 till och med juni 2019 med antal timmar som tillsammans inte uppgår till den beviljade assistansen. Det är också visat att ingen av assistenterna Phatcharin Blomqvist, Ara Bagi eller Vida Mahmoudpour Tehrani utfört någon assistans hos Carin Granath. Detta tyder på att assistans faktiskt inte utförts med fler timmar än Fredrik Granath och Hans Blomqvist redovisat. Att det kunnat bli fel i ett arbetsschema vid något tillfälle är inte märkligt men här rör det sig om mycket långa perioder.

En mycket besvärande uppgift är också den som Hans Blomqvist själv uppgett, nämligen att Mitra Ghanbari från Maxia Care AB uppgav att de inte tog ut alla timmar av assistansen som beviljats Carin Granath och att Försäkringskassan då kunde komma att dra in assistansen. Av den anledningen skaffade assistansbolaget två assistenter ”på pappret” men Hans Blomqvist trodde inte att de skulle få betalt.

De felaktiga tidsredovisningarna avseende de tre assistenterna Phatcharin Blomqvist, Ara Bagi och Vida Mahmoudpour Tehrani ger således ett mycket starkt stöd för att Carin Granaths behov av assistans inte varit så stort som hon uppgett under i vart fall tiden november 2016 till och med juni 2019. Fredrik Granath och Hans Blomqvists uppgifter att de arbetat ständigt hos Carin Granath är inte särskilt konkreta, inte heller är Hans Blomqvists uppgift att han förde över Phatcharins lön som gåva till Carin Granath särskilt trovärdig. Allt tyder istället på att man ville utnyttja samtliga beviljade assistanstimmar.

Samlad bedömning av assistansbehovet

Vid en samlad bedömning av åberopad bevisning i form av vittnesiakttagelser, foton m.m., inköp av golfutrustning men framförallt att tre assistenter inte utfört någon assistans alls för Carin Granaths räkning är det ställt utom allt rimligt tvivel att Carin Granaths behov av assistans under i vart fall åren 2017 till och med sommaren 2019 varit mindre än hon själv gjort gällande. Många av fotografierna från den aktuella tiden, vittnesuppgifterna från framförallt de två personer som städat hos familjen Granath, det förhållandet att man klarat sig utan trapphiss under denna tid samt den omständigheten att enligt journalanteckningar inte iakttagits några nya skov av MS under denna tid stämmer väl överens med att assistans inte behövts i den utsträckning den varit beviljad.

Att Carin Granath, som åklagaren gjort gällande i första hand, inte haft behov av assistans alls är inte genom den åberopade bevisningen styrkt. Tingsrätten kan inte heller av utredningen och den åberopade bevisningen klarlägga exakt när behovet förändrats, under hur lång period eller i vilken grad behovet varierat. Det är dock helt klart att Carin Granath haft ett mindre behov av hjälp under de tider då de s.k. ”pappersassistenterna” varit registrerade. Tingsrätten finner således styrkt att Carin Granath inte haft behov av assistans under de tider då assistenter endast funnits på pappret men inte utfört någon assistans för henne. Det rör sig alltså om tiden november 2016 till och med juni 2019.

UNDERLÅTELSE ATT ANMÄLA ÄNDRADE FÖRHÅLLANDEN

Som tingsrätten funnit har Carin Granaths hälsotillstånd varierat i så mån att hon haft ett mindre behov av assistans under tiden november 2016 till och med juni 2019.

Frågan är då när man ska anmäla ändrade förhållanden till Försäkringskassan.

Av förhör med Lotta Petersén från Försäkringskassan framgår att man ska anmäla ändrade förhållanden när det påverkar personens vardag. Det ska röra sig om en längre tid exempelvis vad gäller att man kan gå. Är man bättre en kortare period, exempelvis en vecka, är det mer osäkert. I grundbeslutet för assistans ska det anges om man har en sjukdom som kan variera. Det är möjligt att en förändring ska vara väsentlig för att man ska anmäla den.

Det är ostridigt att Carin Granath aldrig gjort någon anmälan om ändrade förhållanden. Som tingsrätten funnit ovan är det visat att behovet av assistans minskat i sådan grad att en anmälan om ändrade förhållanden skulle ha gjorts. Detta framförallt då det rört sig om en långvarig period.

Den enda som är skyldig att anmäla ändrade förhållanden är den som får assistansersättning, d.v.s, brukaren Carin Granath. Tingsrätten återkommer till hur omständigheten att ändrade förhållanden inte anmälts ska bedömas i förhållande till ansvar för brott.

MUNTliga UPPGIFTER SOM LÄMNATS I ANNAN KONTAKT MED PERSONER SOM ARBETAR FÖR FÖRSÄKRINGSKASSAN

Av samtalsdokumentation samt vittnesförhör med Marie Dahlin från Försäkringskassan framgår att ett telefonsamtal hölls den 17 januari 2017 med anledning av efterkontroll av handikappersättning. En sådan kontroll gjordes eftersom Carin Granath fått assistansersättning beviljad och denna kan täcka även det som handikappersättningen täcker. Av förhöret med Marie Dahlin framgår att Carin Granath hade svårt att prata och hänvisade till sin far som satt bredvid henne. Hon kom därför att endast prata med Hans Blomqvist och vet inte om Carin Granath var kvar

under samtalet. Hon gick igenom hjälpbehovet med Hans Blomqvist. Hon visste att Carin Granath hade MS, att hon börjat med bromsmedicin, att hon hade nedsatt funktion i ben och armar, kunde gå kortare sträckor med stöd, tappades på urin samt nu fått cancer som opererats och följdes av cellgiftsbehandling i Göteborg. Hon kunde konstatera att Carin Granaths hjälpbehov var tillgodosett genom assistans. Hans Blomqvist tillade att Carin Granath hade ett behov av tillsyn även på natten och inte kunde lämnas ensam mer än korta stunder. Vem som skulle utföra den tillsynen frågade hon inte om. Hennes bedömning mynnade ut i att handikappersättningen sänktes från 69 procent till 36 procent av prisbasbeloppet.

Åklagaren har även åberopat anteckningar gjorda den 6 september 2021 av Lotta Petersén med anledning av telefonsamtal med Hans Blomqvist. Det framgår att denne ringde och frågade varför Försäkringskassan begärt ut journalanteckningar från sjukvården. Lotta Petersén har i vittnesförhör uppgett att kassan hade fått in en anonym anmälan i början av augusti 2021 och att hon som utredare begärt in journalhandlingar från onkologen samt neurologen på Sahlgrenska samt läkare i Hjo angående Carin Granaths hälsotillstånd. Hans Blomqvist hade då berättat om Carin Granaths funktionsnedsättning och hur allvarligt sjuk hon var. Han uppgav att mycket i de medicinska underlagen var fel. Det som inte stämde var att Carin Granath enligt journaler sagt att hon spelade golf, vilket var felaktigt. I journaler stod även att hon skötte urin själv m.m. vilket var fel. Det stod också i någon handling att Carin Granath sagt att hon gick 10 000 steg varje dag vilket Hans Blomqvist uppgav var helt fel. Hon kunde enligt sin far gå ett fåtal steg och kunde förflytta sig med käpp samt ville inte sitta i rullstol. Senare under dagen kompletterade Hans Blomqvist med att Carin Granath även hade diagnosen epilepsi.

Det framstår som att de uppgifter som lämnats till företrädare för Försäkringskassan i huvudsak lämnats av Hans Blomqvist. De uppgifter som lämnats i januari 2017 synes överensstämma väl med de uppgifter som lämnats i ansökan om assistans till vilken ett läkarintyg och en ADL-bedömning var bifogat. Som tingsrätten har funnit är det inte

styrkt att några oriktiga uppgifter lämnats vid ansökningstillfället. Att Hans Blomqvist har bekräftat de uppgifter som tidigare lämnats medför inte att han medvetet lämnat felaktiga uppgifter.

De uppgifter som lämnats vid kontakt med Försäkringskassan den 6 september 2021 framstår som en argumentation i ärendet om indragning av assistansen i vilket Hans Blomqvist som ombud för Carin Granath fått möjlighet att yttra sig. Uppgifterna synes inte ha haft någon betydelse för Försäkringskassans beslut. Att några oriktiga uppgifter lämnats i kontakt med personal hos Försäkringskassan är därmed inte visat.

FELAKTIGA RÄKNINGAR ELLER TIDSREDOVISNINGAR UNDER ÅTALSPUNKTEN 1

Slutligen prövar tingsrätten om något vilseledande av Försäkringskassan skett av Carin Granath, Fredrik Granath eller Hans Blomqvist i samband med inlämnande av räkningar eller tidsredovisningar samt i så fall vem som kan hållas ansvarig för dessa.

Tidsredovisning ska göras varje månad per anlitad assistent. Arbetsgivaren eller i detta fall assistanssamordnaren ska underteckna tidsredovisningen och respektive assistent ska bestyrka uppgifterna i denne genom att signera. En räkning, som innehåller det sammanlagda antalet assistanstimmar ska sedan undertecknas av brukaren, i detta fall Carin Granath. Räkningen sänds därefter in till Försäkringskassan.

Vad gäller de tidsredovisningar som sänts in från Fredrik Granath så är det i målet inte visat att denne signerat några felaktiga redovisningar på så sätt att han inte arbetat de timmar han redovisat.

Vad gäller Hans Blomqvist däremot så har han medgett att det blivit fel i tidsredovisningarna då han inte redovisat sin tid rätt och inte heller hans frus tid redovisats korrekt. Han har i förhör uppgett att han några gånger kan ha skrivit under med Phatcharin Blomqvists namn och en gång skrivit under med Judith Blomqvist, vilket är det namn Phatcharin Blomqvist kallas för i familjen i Thailand. I övrigt kan han ha visat var hon skulle signera men han vet inte om hon visste vad det var hon

signerade. Hon kunde inte mycket svenska. Han vet inte varför han lät henne vara i villfarelsen att det var arbete åt Irene hon signerade. När hon skulle godkänna redovisning genom BankID berättade han inte vad det var hon godkände utan sa bara att hon skulle godkänna för att få lön.

Phatcharin Blomqvist har i förhör uppgett att hon aldrig själv skrivit under något papper eller använt sitt BankID. Hon visste inte hur man gjorde med ett BankID. Hon litade på Hans Blomqvist och om han sa att hon skulle signera med BankID så gjorde hon det utan att veta vad hon skrev under. Hon har aldrig kunnat gå in i något datasystem och titta på schema eller redovisningar. Hon vet inte vad AiAi är.

Genom Hans Blomqvists egna uppgifter jämte Pharcharin Blomqvists uppgifter är det styrkt att Hans Blomqvist varit den som faktiskt lämnat falska uppgifter i tidsredovisningarna om den tid Phatcharin Blomqvist arbetat som assistent för Carin Granath.

Vad slutligen gäller räkningar om utförd assistans är det brukaren som signerar dessa och så har också gjorts av Carin Granath. I vart fall fram till mitten av 2018 har räkningarna skrivits under med namnteckning och därefter digitalt med BankID. Av handlingarna framgår att den första tiden har assistenternas tidsredovisningar sänts med. Därefter har Carin Granath endast kunnat se sammanlagda timmar av utförd assistans men inte vem som utfört assistansen.

Då det inte rört sig om några enstaka timmar som redovisats för aldrig utförd assistans måste Carin Granath varit väl medveten om att de räkningar hon signerat inte stämde överens med verkligheten. Hon har känt till sitt eget behov av assistans och vem som utfört den men signerat så att beviljad assistans ersatts av Försäkringskassan i sin helhet trots att assistans inte utförts under ett stort antal timmar.

SLUTLIG BEDÖMNING AV ÅTALSPUNKTEN 1

Tingsrätten har funnit styrkt att Carin Granaths behov av assistans överdrivits genom att de tre assistenterna Phatcharin Blomqvist, Ara Bagi och Vida Mahmoudpour Tehrani aldrig utfört någon assistans men att det lämnats in tidsredovisningar samt räkningar för påstått arbete. Det är klarlagt att det varit Carin Granath som lämnat in räkningarna om utförd assistans. Då hon måste ha varit medveten om att hennes assistansbehov under perioden varit mindre än vad som beviljats samt att assistansen som utförts av hennes närstående inte fyllde den tid hon beviljats assistans är hon den som i första hand är ansvarig för att de oriktiga uppgifterna kommit Försäkringskassan tillhanda. Uppgifterna har lett till att felaktig utbetalning skett av assistansersättning. Carin Granath ska därför dömas för brott i den del som avser assistans som aldrig utförts av Phatcharin Blomqvist, Ara Bagi och Vida Mahmoudpour Tehrani. Hon har inte heller anmält ändrade förhållanden till Försäkringskassan vilket borde ha gjorts då det rört sig om hennes hälsotillstånd under en längre tid.

Åklagaren har gjort gällande att Carin Granath, Fredrik Granath och Hans Blomqvist agerat tillsammans och i samförstånd med varandra. Detta gäller för de två sistnämndas del felaktiga tidsredovisningar då de inte är skyldiga att anmäla ändrade förhållanden och inte heller lämnat räkningar.

Det finns inget i utredningen som tyder på att de tre tilltalade haft någon gemensam brottsplan. Hur insatt Fredrik Granath varit rörande assistansen är oklart. De tidsredovisningar han lämnat in har varit korrekta. Att han möjligen känt till att falska uppgifter lämnats till Försäkringskassan gör honom inte till medgärningsman. Det krävs ett visst agerande för att dömas som gärningsman och frågan om medhjälp är inte aktuell. Fredrik Granath ska därför inte dömas för brott i någon del.

Vad gäller Hans Blomqvist är det ställt utom allt rimligt tvivel att han lämnat falska uppgifter i sin hustrus tidsredovisningar vilka han själv undertecknat eller förmått sin hustru att underteckna trots att hon inte var medveten om vad hon fick hjälp att signera. Det framgår också av Carin Granaths och Fredrik Granaths uppgifter att det

varit Hans Blomqvist som till stora delar skött ärendet om assistans och varit väl förtrogen med förutsättningarna för sådan. Han ska alltså dömas för att ha lämnat falska uppgifter i tidsredovisningarna rörande Phatcharin Blomqvist. De falska uppgifterna har lett till felaktiga utbetalningar från Försäkringskassan om 486 638 kr.

Av egna uppgifter samt chattar och sms-meddelanden mellan Hans Blomqvist och Mitra Ghanbari framgår tydligt att Hans Blomqvist var medveten om att Carin Granaths beviljade assistanstimmar inte utnyttjades i sin helhet varför Mitra Ghanbari skulle ordna någon eller några personer att fylla ut schemat med. Han har själv uppgett att han förstod att personerna inte skulle utföra någon faktisk assistans hos Carin Granath. Hans Blomqvist har visserligen känt till förhållandet men inte agerat genom att i den delen lämna några oriktiga uppgifter till Försäkringskassan. Han kan därför inte dömas som gärningsman för brott i den delen som rör ”pappersassistenterna” Ara Bagi och Vida Mahmoudpour Tehrani.

Tingsrätten återkommer till hur brotten ska rubriceras efter bedömningen av åtalspunkten 3.

ÅTALSPUNKTEN 3 (MITRA GHANBARI)

I målet är ostridigt att Mitra Ghanbari varit ställföreträdare och verksamhetschef i assistansbolaget Maxia Care AB. Av hennes egna uppgifter framgår att hon startade Maxia Care AB 2014 tillsammans med Mohammad Bagi och att de två varit ägare fram till hösten 2022. I hennes arbetsuppgifter ingick ansvar för arbetsmiljön, myndighetskontakter, schemaläggning av assistenter samt attestering av tidsredovisningar. Hon hade kontroll på att assistenter som var anhöriga inte arbetade i strid med arbetstidslagen. Mohammad Bagi ansvarade för löneadministration och rekrytering.

Av Mitra Ghanbaris uppgifter framgår att bolaget under 2018 till 2020 hade ett tjugotal brukare samt mellan 85 och 100 assistenter. Assistenterna arbetade efter scheman som kunde finnas i pappersform på arbetsplatsen samt låg digitalt i programmet AiAi.

Assistenter loggade in i AiAi med ett särskilt inlogg medan hon loggade in för att göra scheman eller ändra i dem samt attestera tidsredovisningar. Hon attesterade med bankID.

Mitra Ghanbari har uppgett att hon kom i kontakt med Hans Blomqvist då dennes dotter Irene behövde assistans. Hans Blomqvist ringde sedan och ville att Maxia Care AB skulle ta över som assistanssamordnare för den andra dottern Carin Granath. Hon accepterade uppdraget. Hon tog inte del av Försäkringskassans beslut om assistans från 2016 och hade ingen anledning att ifrågasätta det. Hennes uppdrag var att leverera assistans till det antal timmar som var beviljade. Hon vill minnas att assistans skulle tillhandahållas med 14 timmar per dag. Det behövdes inte fyra assistenter för att tidsmässigt klara av assistansen. På något sätt blev det fel i scheman. På slutet utfördes assistansen enbart av Hans Blomqvist och Fredrik Granath. Hon vet inte vad Carin Granath hade för behov av assistans men två assistenter togs bort då de var felaktigt registrerade och aldrig arbetade för Carin Granath. Det var Ara Bagi och Vida Mahmoudpour Tehrani. Hon vet inte varför de skrev under tidrapporter. Ara Bagi var anställd med månadslön medan Vida Mahmoudpour Tehrani var timanställd. När assistenterna lagt in sina tider skapade AiAi automatiskt ett dokument för henne som arbetsgivare att signera. Hon litade på systemet. Hon kontrollerade inte om de arbetat men förstår nu att för lite timmar hamnat på de riktiga assistenterna Hans Blomqvist och Fredrik Granath medan timmarna istället hamnat på Ara Bagi och Vida Mahmoudpour. Hon kan inte förklara varför Ara Bagi och Vida Mahmoudpour Tehrani försvann som assistenter. Hon har inte diskuterat frågan med Granaths eller Hans Blomqvist. Hon upptäckte att schemat var felaktigt efter att de blivit anhållna. Hon hade regelbunden kontakt med Hans Blomqvist så han inte arbetade för mycket med tanke på sin ålder.

Mitra Ghanbari har om sms-meddelanden eller chattar uppgett att hon inte har något minne av dem eller att annan person kan ha gått in i hennes dator och skrivit dem.

Pelle Fridman, affärsområdeschef Assistans Ai Ai, har hörts som vittne. Av hans uppgifter samt loggar ur AiAi-systemet framgår att Mitra Ghanbari lagt till Ara Bagi och Vida Mahmoudpour Tehrani som assistenter i systemet samt kopplat dem till Carin Granath. Av systemet framgår att det enbart är Mitra Ghanbari som under perioden den 2 september 2018 till den 1 juni 2022 upprättat alla scheman för Carin Granath. Det är även Mitra Ghanbari som signerat alla tidrapporterna för Carin Granaths assistenter.

Av återopade meddelanden på WhatsApp mellan Mitra Ghanbari och Hans Blomqvist framgår att man i juli 2018 pratade om att träffa för att prata om Carin Granaths schema, det fattades 26 timmar varje månad hos Carin Granath samt att Mitra Ghanbari undrade ”kan vi ha din frus namn för nattiden”. I juli 2019 diskuterades om någon begärt ut uppgifter om Carin Granath. Man får reda på att det är en person på Försäkringskassan som begärt ut handlingar och de ska bedöma rätten till ersättning. Hans Blomqvist skriver att ”dom fick ett anonymt telefonsamtal. Någon hade också frågat om var assistenten från Göteborg bor när hon är i Hjo. Mitra Ghanbari svarade ”vi skickade ett brev till FK och berättade att vi hyr rum av dig”. Mitra Ghanbari fortsatte: ”Men vem kan ha ringt, assistenten är 10000% diskret. Ara heter hon, du kanske ser henne på schemat, denna månad tar vi bort henne från schemat”. Man diskuterar sedan vad man ska göra och Mitra Ghanbari frågade ”kan inte din fru jobba eller stå på schemat”.

Som tingsrätten funnit är det inte styrkt att Carin Granaths behov av assistans varit felaktigt eller överdrivet under andra perioder än de då de s.k. ”pappersassistenterna” redovisat tider då assistans inte utförts alls för Carin Granath. Det finns därmed ingen grund för att Mitra Ghanbari tillsammans och i samförstånd med andra lämnat oriktiga uppgifter i tidsredovisningar till Försäkringskassan för andra tider än den 1 augusti 2018 till och med den 27 juni 2019. Det är för den tiden, genom den skriftliga bevisningen samt vad samtliga inblandade i målet, styrkt att Ara Bagi och Vida Mahmoudpour aldrig utfört någon assistans för Carin Granath. Av förhöret med Pelle

Fridman samt utdrag ur systemet AiAi är det visat att Mitra Ghanbari registrerat dem i systemet som assistenter samt kopplat dem till Carin Granath, att hon signerat tidsredovisningar för de två assistenterna som varit helt felaktiga då något arbete inte utförts samt upprättat felaktiga scheman för de två pappersassistenterna. Det är också visat att Mitra Ghanbari, sedan Carin Granath som brukare signerat de felaktiga räkningarna sânt in dem till Försäkringskassan.

Det är således ställt utom allt rimligt tvivel att Mitra Ghanbari agerat på sätt åklagaren gjort gällande och därmed gjort sig skyldig till uppsåtligt brott vad gäller oriktiga uppgifter i tidsredovisningar för Ara Bagi och Vida Mahmoudpour Tehrani. Dett har lett till felaktiga utbetalningar från Försäkringskassan om sammanlagt 654 676 kr.

RUBRICERING

Av gärningsbeskrivningarna framgår att frågan uppkommit om brotten ska rubriceras som bidragsbrott eller som bedrägeribrott.

Hovrätten för Västra Sverige har i dom den 26 januari 2022 i mål B 5039-21 bl.a. uttalat följande i frågan om det är bestämmelserna i bidragsbrottslagen eller bedrägeribestämmelserna som ska tillämpas. Om det går att döma för båda brotten, har bestämmelserna om bidragsbrott företräde framför bedrägeribestämmelserna enligt grundsatsen om lex specialis (prop. 2006/07:80 s. 80). I tiden innan lagändring den 1 januari 2020 omfattade bidragsbrottslagen ekonomiska förmåner för personligt ändamål som betalades ut till den enskilde för dennes privata bruk. I samband med lagändring den 1 januari 2020 ändrades lagen till att uttryckligen omfatta även sådana bidrag som avser en enskild person, men som betalas ut till eller tillgodoräknas någon annan än den enskilde. Frågan var, enligt hovrätten, om denna ändring innebär att ersättning för personlig assistans och ekonomiskt bistånd som betalades ut av Försäkringskassan eller kommunen till någon annan än den enskilde inte omfattades av den tidigare lydelsen. Hovrätten hänvisade till att det i förarbetena till lagändringen, (prop. 2018/19:132s. 16), konstaterades att det funnits vissa oklarheter kring om lagen omfattar ekonomiskt bistånd som betalas ut till någon annan än den enskilde samt

ersättning för personlig assistans som betalas ut direkt till en assistans-samordnare. I propositionen hänvisades till att Svea hovrätt i mål B 5912-14 bedömt gärningar som avsett utbetalningar till assistanssamordnare som bedrägeri istället för bidragsbrott.

Hovrätten för Västra Sverige konstaterade att avsikten vid bidragsbrottslagens tillkomst synes ha varit att ersättning för personlig assistans, även i de fall den assistansberättigade anvisat ett assistansbolag som mottagare av utbetalningen, skulle omfattas av lagens bestämmelser. I praxis hade också fall där utbetalningar som skett till andra än den ersättningsberättigade bedömts som bidragsbrott och hovrätten hänvisade till Hovrätten över Skåne och Blekinges dom den 21 december 2018 i mål B 2462-18 och Göta hovrätts dom den 22 september 2020 i mål B 1500-20. Hovrätten framhöll samtidigt att straffskalan för grovt bedrägeri var strängare vid bidragsbrottslagens tillkomst, jämfört med den för grovt bidragsbrott. Hovrätten ansåg vid en samlad bedömning att bidragsbrottslagen var tillämplig i sin lydelse såväl före som efter den 1 januari 2020 och att assistansersättningen hade utbetalats till brukarna med det tillägget, som åklagaren också hade gjort i gärningsbeskrivningarna, att brukarna hade anvisat assistansbolaget som mottagare av betalningarna, vilket innebar att gärningarna vid bifall skulle bedömas som bidragsbrott.

Tingsrätten delar uppfattningen att bidragsbrottslagen är tillämplig i sin lydelse såväl före som efter den 1 januari 2020. Detta innebär att de brott Carin Granath, Hans Blomqvist och Mitra Ghanbari döms för ska bedömas som bidragsbrott.

Varje månad ska enligt praxis bedöms som ett brott. Det innebär att Carin Granath ska dömas för 32 bidragsbrott (21 vad avser Phatcharin Blomqvists felaktiga tider samt 11 vad avser Ara Bagis och Vida Mahmoudpour Tehranis felaktiga tider, de två sistnämnda under samma tidsperiod).

Hans Blomqvist ska dömas för 21 bidragsbrott och Mitra Ghanbari ska dömas för 11 bidragsbrott. I övrigt ska åtalet ogillas

SKA BROTTEN BEDÖMAS SOM GROVA?

Enligt 3 § bidragsbrottslagen ska vid bedömningen av om en gärning utgör grovt bidragsbrott särskilt beaktas om brottet rört betydande belopp, om den som begått brottet använt falska handlingar eller om gärningen ingått i en brottslighet som utövats systematiskt eller i större omfattning. Av förarbetena framgår att förekomsten av en kvalificerad omständighet inte med automatik ska leda till att ett bidragsbrott bedöms som grovt utan hänsyn ska tas till samtliga omständigheter. Den beloppsgräns som används vid motsvarande gränsdragning hos andra förmögenhetsbrott bör kunna vara vägledande för bedömningen av om brottet rört betydande belopp (fem prisbasbelopp) (prop. 2006/07:80 s. 96 f.).

För samtliga tre, Carin Granath, Hans Blomqvist och Mitra Ghanbari rör det sig om sammantaget betydande belopp för var och en av dem. Det finns också en systematik och förslagenhet att utnyttja välfärdssamhället och dess förmåner. Vid en samlad bedömning ska därför brottsligheten för samtliga tre bedömas som grova brott.

ÅTALSPUNKTEN 4 (ARA BAGI)

Av den skriftliga bevisningen framgår att Ara Bagi anställdes hos Maxia Care AB från augusti 2018 med fast månadslön. Hon har därefter haft en månadslön om 31 500 kr i augusti 2018, med löneförhöjning i januari 2019 till 32 400 samt i maj 2019 till 36 000 kr. Kontoutdrag utvisar att hon fått nettolön varje månad om ca 22 400 till ca 24 400 kr.

Av åberopade tidsrapporter framgår att Ara Bagi skall ha arbetat som assistent åt Carin Granath 625 timmar under 2018 och 927 timmar under 2019. Det finns en tidsrapport för varje månad och på rapporten finns uppgift om vilken månad det gäller, vilken person som har personlig assistans samt dennas personnummer, assistentens namn och personnummer samt antal timmar per dag man arbetat. Längst ned på tidredovisningen anges assistentens namnteckning samt datum då personen tecknat under. Av utdrag av

BankID-transaktioner framgår att tidredovisningarna signerats med BankID mot Maxia Care AB.

Ara Bagi har uppgett att hon är syster till Mohammad Bagi som var en av ägarna till Maxia Care AB. I början av 2017 hade hennes bror pratat med Mitra Ghanbari om ett jobberbjudande. Hon och hennes make ansåg att Sverige var ett bättre land än Iran för deras barn att växa upp i så de accepterade att bli personliga assistenter och kom till Sverige december 2017 med arbetstillstånd. Hon frågade efter några dagar vad hon skulle jobba med och fick svaret att den brukaren hon skulle haft hade avlidit så man letade efter en ny. Inom kort presenterades hon för en annan brukare.

Hon har alltid bott i Göteborgstrakten och vet inte var Hjo ligger. När de frågade om hon kunde ta en brukare som bodde längre bort sa hon nej då hon hade ett litet barn. Hon hade en kvinna som brukare. Kvinnan talade persiska och gjorde ett schema till henne i pappersform. Hon har aldrig fått något schema från Mitra Ghanbari och vet inte vem Carin Granath är. Hon kunde ingen svenska och förstod först under förundersökningen att Carin Granath är ett namn.

Hon hade månadslön från Maxia Care AB. När polisen visade handlingar för henne var det enda hon kunde läsa sitt personnummer. Hon har signerat något med sitt BankID. Mitra Ghanbari kontaktade henne via sms och bad henne öppna sitt bankID och signera. Hon trodde att det rörde sig om handlingar som hon var tvungen att signera varje månad till Migrationsverket för att visa att hon arbetade enligt tillståndet. Hon har aldrig fyllt i någon tidrapport. Hon litade på sin bror och Mitra Ghanbari. Hon kände inte till AiAi förrän i april 2023 då hon återvände till arbetet efter föräldraledighet.

Tingsrätten gör följande bedömning.

Som tingsrätten kommit fram till har det funnits ett förbrott i form av bidragsbrott vilket är en objektiv förutsättning för att ett åtal mot Ara Bagi ska kunna vinna bifall.

En subjektiv förutsättning för att Ara Bagi ska kunna dömas för penningtvättsbrott är att hon insett eller för penningtvättsförseelse haft skälig anledning att anta att de pengar, sammanlagt 240 394 kr, som utbetalats till henne som lön härrör från brott. Det ska då beaktas att Ara Bagi haft en månadslön under sin anställning och hon har erhållit en nettolön som uppgått till ungefär samma summa varje månad. Varför hon i den situationen skulle förstå eller ens misstänka att lönen härrörde från brottslig verksamhet finns inget som talar för. Hon har visserligen signerat handlingar om arbetstimmar på uppmaning av Mitra Ghanbari men det finns inget som motsäger hennes uppgift att hon inte förstod någon svenska utan trodde det rörde handlingar avseende hennes arbetstillstånd. Uppgiften är inte sådan att den kan bortses ifrån utan den ska godtas. Det är därmed inte styrkt att Ara Bagi haft någon form av uppsåt till brott. Åtalet för penningtvättsbrott ska därmed ogillas. Hon har inte heller haft skälig anledning att anta att pengarna härrörde från brott eller brottslig verksamhet, vilket är en förutsättning för att dömas för penningtvättsförseelse. Ett sådant brott är dessutom preskriberat.

ÅTALSPUNKTEN 5 (VIDA MAHMOUDPOUR TEHRANI)

Vida Tehrani har berättat att hon kom till Sverige 2012 då det var oroligt i hemlandet Iran. Hon är utbildad barnpsykolog men kan inte validera sin utbildning i Sverige. Hon träffade Mohammad Bagi i kyrkan då han hjälpte henne att ordna en rullstol. Han frågade om hon var intresserad av ett arbete som personlig assistent. Hon sa att hon var beredd att arbeta och önskade gärna en brukare som talade persiska. Vid fyra eller fem tillfällen har hon gått bredvid ordinarie personal för att lära sig arbetet. Mohammad Bagi uppgav att det fanns en brukare som bodde långt från Göteborg och erbjöd henne en månadslön om hon kunde tänka sig att vara hos brukaren en vecka. Hon svarade att hon inte skulle klara det då maken var sjuk och hon hade tre barn att ta hand om i Göteborg. Hon gick dock med på att följa med till brukaren en dag och se hur arbetet fungerade. Hon och en annan kvinna åkte bil en lång sträcka och var hos en överviktig och mycket sjuk kvinna i ca fem timmar. Kvinnan, som hon tror hette Irene, hade liggsår. Efter besöket sa hon till Mohammad Bagi att hon inte kunde arbeta så långt

borta från hemmet. Då Maxia Care AB inte hade något arbete åt henne började hon i en blomsteraffär. Mohammad Bagi kontaktade henne efter någon månad och sa att brukaren avlidit. Han beställde en blombukett till begravningen. Den 27 augusti 2018 fick hon en summa i lön som hon tyckte var väldigt hög. Hon kontaktade Mohammad Bagi och uppgav att hon endast gått bredvid personal några timmar. Mohammad Bagi bad om ursäkt och sa att det blivit fel. Han skulle kontakta personalen som skulle kräva tillbaka pengarna. Samma sak hände dock tre gånger. Hon kontaktade Mohammad Bagi igen och till slut tog hon ut kontanter och åkte och lämnade dem på Maxias kontor. Det var första gången hon träffade Mitra Ghanbari. I december 2018 var hon pressad då hon låg efter med hyran och värden begärt avhysning. Socialtjänsten blev inblandad och då kom det en summa pengar från Maxia. Hon kontaktade Mohammad Bagi och han sa att han skulle skriva till socialtjänsten om att pengar betalats ut felaktigt. Hon ville inte längre vara inskriven hos Maxia Care AB utan sa upp sig. – Hon har aldrig träffat någon brukare vid namn Carin Granath. Hon har aldrig hört talas om AiAi. Tre, fyra gånger ringde Mohammad Bagi och sa att något behövde skrivas under. Hon tyckte inte det var konstigt då hon gått bredvid ett antal gånger. Hon förstod inte vad hon skulle göra så Mohammad Bagi sa att han skulle ordna det om hon öppnade sitt bankID. Hon litade på honom. – Hon har efteråt förstått att hon blev utnyttjad och lurad.

Tingsrätten gör följande bedömning.

Även beträffande Vida Mahmoudpour Tehrani finns ett förbrott i form av bidragsbrott. Frågan är då om Vida Mahmoudpour Tehrani insett eller haft skälig anledning att anta att den lön som utbetalts till henne härrör från ett bidragsbrott. Det ska beaktas att det rört sig om mindre belopp som betalats ut per månad och i några fall hade Vida Mahmoudpour Tehrani gått bredvid andra assistenter för att lära sig arbetet. Redan detta tyder på att hon inte förstått eller haft anledning att misstänka att det låg något brottsligt bakom utbetalningarna. I övrigt är Vida Mahmoudpour Tehranis uppgifter om att hon reagerat genom att ta kontakt med Maxia Care AB och upplysa om att hon

fått för mycket betalt inte motbevisade på något sätt. Även om det synes märkligt att ta ut pengar i kontanter och lämna på Maxia Care AB:s kontor är uppgiften inte heller sådan att den helt kan lämnas utan avseende. Slutligen är det inte motbevisat att det gått till som Vida Mahmoudpour Tehrani uppgett vid signeringar, nämligen att Mohammad Bagi sagt att han skulle ordna att handlingar skrevs under bara hon öppnade sitt bankID. Vid en samlad bedömning finner tingsrätten således att det inte är styrkt att Vida Mahmoudpour Tehrani gjort sig skyldig till ett uppsåtligt penningtvättsbrott.

Åklagaren har i gärningsbeskrivningen även gjort gällande att den tilltalade haft skälig anledning att anta att pengarna härrörde från brott. I sådant fall skulle ett eventuellt brott rubriceras som penningtvättsförseelse och brottet är i sådant fall preskriberat.

FRÅGAN OM SKADESTÅND

Försäkringskassan har yrkat skadestånd som motsvarar vad som betalats ut varje månad för utförd assistanstimme. Timkostnaden är reglerad i förordning med schablonbelopp som följer prisbasbeloppet.

Carin Granath döms för grovt bidragsbrott avseende ”pappersassistenterna” Phatcharin Blomqvist, Ara Bagi och Vida Mahmoudpour Tehrani. Då de inte utfört något arbete alls ska Försäkringskassan ersättas med felaktigt utbetalt belopp som i Phatcharin Blomqvists fall uppgår till 486 638 kr, i Ara Bagis fall till 462 788 kr och i Vida Mahmoudpour Tehranis fall till 191 888 kr. Carin Granath ska alltså betala skadestånd till Försäkringskassan med det sammanlagda beloppet om 1 141 314 kr.

Hans Blomqvist döms för grovt bidragsbrott avseende ”pappersassistenten” Phatcharin Blomqvist och ska därmed ersätta Försäkringskassan med felaktigt utbetalt belopp solidariskt med Carin Granath med 486 638 kr.

Mitra Ghanbari döms för grovt bidragsbrott avseende ”pappersassistenterna” Ara Bagi och Vida Mahmoudpour Tehrani och ska därmed ersätta Försäkringskassan för felaktigt utbetalt belopp solidariskt med Carin Granath med 654 676 kr.

Om yrkad ränta råder ingen tvist.

FRÅGAN OM PÅFÖLJD

Straffvärdet för Carin Granaths del motsvarar ungefär ett års fängelse medan straffvärdet för Hans Blomqvists och Mitra Ghanbaris del stannar på åtta månaders fängelse. Straffen är således inte så höga att påföljden av det skälet ska bestämmas till fängelse. Inte heller är brotten av den arten att påföljden ska bestämmas till fängelse.

Varken Carin Granath, Hans Blomqvist eller Mitra Ghanbari är tidigare straffade. Det saknas anledning att tro att de kommer att begå nya brott. De ska därför alla tre dömas till villkorlig dom. Då de ålagts att betala skadestånd finns inte skäl att förena den villkorliga domen med dagsböter.

FRÅGAN OM FÖRETAGSBOT

En näringsidkare ska enligt 36 kap 7 § brottsbalken åläggas företagsbot om det för brottet är föreskrivet strängare straff än penningböter och brottet begåtts i utövningen av näringsverksamhet. För att företaget ska åläggas företagsbot krävs också att företaget inte har gjort vad som skäligen kunnat krävas för att förebygga brottet eller att brottet har begåtts av en person med ledande ställning i företaget, grundad på befogenheten att företräda företaget eller att fatta beslut på dess vägar eller en person som annars haft ett särskilt ansvar för tillsyn eller kontroll i verksamheten.

Grovt bidragsbrott har begåtts under utövningen av näringsverksamhet i Maxia Care AB. Mitra Ghanbari var under tiden för brottet styrelseledamot och delägare av bolaget. Hon hade också verksamhetsansvar. Det föreligger därför förutsättningar för att döma ut företagsbot. Bolaget Maxia Care AB är numera i konkurs, vilket inte påverkar möjligheten till företagsbot.

Rätten har att bestämma en gemensam företagsbot för den samlade brottsligheten. Vid fastställandet av företagsbotens storlek ska det först bestämmas ett sanktionsvärde som bestäms med utgångspunkt i straffvärdet för brottsligheten. Tingsrätten beaktar därvid att Mitra Ghanbari endast döms för en mindre del av den brottslighet åklagaren åtalet henne för. Några skäl för att sätta företagsboten högre eller lägre än sanktionsvärdet finns inte. Tingsrätten fastställer därmed företagsboten för Maxia Care AB i konkurs till 250 000 kr.

FRÅGAN OM KVARSTAD

Med hänsyn till de skadeståndsbelopp som Carin Granath och Mitra Ghanbari ska betala till Försäkringskassan kan det skäligen befaras att de försöker undandra sig betalning. De tidigare besluten om kvarstad ska därför bestå, dock inte till högre belopp än vad de ålagts att betala i skadestånd.

Med utgången i ansvarsdelen ska yrkandet om kvarstad mot Fredrik Granath avslås och tidigare beslut hävas.

Kvarstaden för Maxia Care AB i konkurs bör också bestå till ett belopp om 250 000 kr då det skäligen kan befaras att nya ägare försöker undandra sig betalning av företagsboten.

FRÅGAN OM NÄRINGSFÖRBUD

Mitra Ghanbari döms för grovt bidragsbrott som begåtts inom ramen för näringsverksamheten i Maxia Care AB. För brottet är inte föreskrivet lindrigare straff än fängelse i sex månader och ett näringsförbud är därför påkallat från allmän synpunkt, eftersom det inte finns några särskilda skäl som talar emot det. Mitra Ghanbari ska därför meddelas näringsförbud i tre år.

Då det är uppenbart att det finns grund för näringsförbud ska ett tillfälligt näringsförbud meddelas Mitra Ghanbari enligt 21 § lagen om näringsförbud. Det

tillfälliga näringsförbudet gäller för tiden fram till dess att frågan om näringsförbud slutligt avgjorts.

FRÅGAN OM RESEFÖRBUD

Hans Blomqvist är 80 år gammal. Han är numera skild från Phatcharin Blomqvist som kommer från Thailand. Det finns ingen risk att han skulle lämna Sverige eller på annat sätt undandra sig lagföring eller straff. Han ska därför inte längre vara belagd med reseförbud och hans pass ska därmed återlämnas och beslaget hävas.

FRÅGAN OM BESLAG

Yrkandet rör endast bevisbeslag och ska bifallas. Egendomen, utom en Ipad som redan hävts och återlämnats till Phatcharin Blomqvist, ska kvarbli i beslag till dess domen vinner laga kraft i ansvarsdelen och ska därefter återlämnas till respektive anspråkstagare.

FÖRSVARARKOSTNADER

Av de ingivna kostnadsräkningarna framgår att försvararna lagt ner ett stort arbete för att ta tillvara sina klienters rätt. Processmaterialet har varit mycket omfattande med en förundersökning om ca 6 000 sidor och tiden för huvudförhandlingen ca 40 timmar. Som åtalet är utformat har samtliga försvarare varit tvungna att gå igenom även sådant material som inte direkt rört deras klienter. Det ska dock noteras att stora delar av förundersökningen består av tidsredovisningar, räkningar, lönespecifikationer samt fotografier.

Sammanfattningsvis anser tingsrätten att begärd ersättning av Inger Rönnbäck, Christin Hofbauer, Lars Ljungberg, Melissa Roos och Allan Stutzinsky är till alla delar skälig.

När det gäller Oskar Friling så är den begärda tiden för arbete alltför omfattande med hänsyn till hans klients ringa delaktighet i brottsligheten. Oskar Friling är därför skäligen tillgodosedd med ersättning för arbete med 200 timmar.

Rickard Fagerberg har begärt ersättning för arbete med 414 timmar. Även med beaktande av att substitution skett samt att hans klient varit misstänkt för mer omfattande brottslighet i inledningsskedet förefaller den begärda tiden för arbete som väl tilltagen. När åtal väcktes stod det klart att klienten endast åtalades för penningtvättsbrott och därefter skedde substitutionen. Rimligtvis behövdes då inte förundersökningen i sin helhet gås igenom varför begärda 180 timmar för genomgång av förundersökning framstår som klart i överkant. Rickard Fagerberg är därför skäligen tillgodosedd med ersättning för arbete med 350 timmar.

Beträffande samtliga tilltalade föreligger förutsättningar för att låta staten stå för kostnaderna för försvararna.

30 RÄTTEN

F.d. lagmannen Anna-Karin Lundberg samt nämndemän.

Digitalt signerad av f.d. lagmannen Anna-Karin Lundberg

31 ÖVERKLAGANDEINFORMATION

Hur man överklagar

Överklagandet ska ha kommit in till Skaraborgs tingsrätt senast **den 2 april 2024**. Överklagandet ska vara skriftligt. Skaraborgs tingsrätt skickar det vidare till Göta hovrätt.

Överklaga efter att motparten överklagat

Om ena parten har överklagat i rätt tid så har den andra parten också rätt att överklaga, även om tiden har gått ut. Det kallas att anslutningsöverklaga.

En part kan anslutningsöverklaga inom en extra vecka från det att överklagandetiden har gått ut. Ett anslutningsöverklagande måste alltså komma in inom 4 veckor från domens datum.

Ett anslutningsöverklagande upphör att gälla om det första överklagandet dras tillbaka eller av något annat skäl inte går vidare.

Så här gör du

1. Skriv Skaraborgs tingsrätt och målnummer.
2. Förklara varför du tycker att domen ska ändras. Tala om vilken ändring du vill ha och varför du tycker att hovrätten ska ta upp ditt överklagande (läs mer om prövningstillstånd längre ner).
3. Tala om vilka bevis du vill hänvisa till. Förklara vad du vill visa med varje bevis. Skicka med skriftliga bevis som inte redan finns i målet. Vill du ha nya förhör med någon som redan förhörts eller ny syn (till exempel besök på en plats), ska du berätta det och förklara varför. Tala också om ifall du vill att målsäganden ska komma personligen till en huvudförhandling.
4. Lämna namn och personnummer eller organisationsnummer. Lämna aktuella och fullständiga uppgifter om var domstolen kan nå dig: postadresser, e-postadresser och telefonnummer. Om du har ett ombud, lämna också ombudets kontaktuppgifter.
5. Skriv under överklagandet själv eller låt ditt ombud göra det.
6. Skicka eller lämna in överklagandet till Skaraborgs tingsrätt. Tänk på att skicka det i god tid med hänsyn till postgången.

Vad händer sedan?

Skaraborgs tingsrätt kontrollerar att överklagandet har kommit in i rätt tid. Om det har kommit in för sent avvisar domstolen överklagandet. Det innebär att domen gäller.

Om överklagandet har kommit in i tid skickar domstolen överklagandet och alla handlingar i målet vidare till Göta hovrätt.

Har du tidigare fått brev genom förenklad delgivning kan även Göta hovrätt skicka brev på det sättet.

Prövningstillstånd i hovrätten

När överklagandet kommer in till Göta hovrätt tar domstolen först ställning till om målet ska tas upp till prövning. Om du *inte* får prövningstillstånd gäller den överklagade domen. Därför är det viktigt att ta med allt du vill föra fram i överklagandet.

När krävs det prövningstillstånd?

Brottmålsdelen

I brottmålsdelen behövs prövningstillstånd i två olika fall:

- Den åtalade har dömts enbart till böter.
- Den åtalade har frikänts från ett brott som inte har mer än 6 månaders fängelse i straffskalan.

Skadeståndsdelen

Det krävs prövningstillstånd för att hovrätten ska pröva en begäran om skadestånd. Undantag kan gälla när en dom överklagas i brottmålsdelen och det är kopplat till en begäran om skadestånd till brottet. Då krävs inte prövningstillstånd om

- det inte krävs prövningstillstånd i brottmålsdelen eller om
- hovrätten meddelar prövningstillstånd i brottmålsdelen.

Beslut i övriga frågor

I de mål där det krävs prövningstillstånd i brottmålsdelen (se ovan), krävs det också prövningstillstånd för sådana beslut som bara får överklagas i samband med att domen överklagas. Beslut som kan överklagas särskilt kräver inte prövningstillstånd.

När får man prövningstillstånd?

Hovrätten ger prövningstillstånd i fyra olika fall:

1. Hovrätten bedömer att det finns anledning att tvivla på att tingsrätten har dömt rätt.

2. Hovrätten anser att det inte går att bedöma om tingsrätten har dömt rätt utan att ta upp målet.
3. Hovrätten behöver ta upp målet för att ge andra domstolar vägledning i rättstillämpningen.
4. Hovrätten bedömer att det finns synnerliga skäl att ta upp målet av någon annan anledning.

Det krävs också prövningstillstånd för sådana beslut som bara får överklagas i samband med att domen överklagas. Beslut som kan överklagas särskilt kräver inte prövningstillstånd.

Vill du veta mer?

Mer information finns på www.domstol.se. Ta kontakt med Skaraborgs tingsrätt eller Göta hovrätt om du har frågor.